

*Msgr. Štefković Mirko
nagybecskereki
megyépsüspök
püspökszentelése*

2024. június 1.
Nepomuki Szent János
székesegyház
Nagybecskerek

*Biskupsko ređenje
zrenjaninskog
biskupa
mons. Mirka Štefkovića*

1. jun / lipanj 2024.
katedrala
sv. Ivana Nepomuka
Zrenjanin

**LITURGIKUS FÜZET
LITURGIJSKI VODIČ**

MSGR. ŠTEFKOVIĆ MIRKO
NAGYBECSKEREKI MEGYÉSPÜSPÖK
PÜSPÖKKÉ SZENTELÉSE
ÉS BEIKTATÁSA

* * * *

BISKUPSKO REĐENJE
I PREUZIMANJE SLUŽBE
MONS. MIRKA ŠTEFKOVIĆA
ZRENJANINSKOG BISKUPA

Nepomuki Szt. János, nagybecskereki székesegyház
2024. június 1-én, 11 órakor

* * * *

Zrenjaninska katedrala sv. Ivana Nepomuka
1. juna / lipnja 2024. u 11 sati

Főszentelő:

MSGR. DR. NÉMET LÁSZLÓ
belgrádi érsek, metropolita
és a Szent Cirill és Metód
Nemzetközi Püspöki Konferencia elnöke

Társszentelők:

MSGR. DR. GANGEMI SANTO ROCCO
apostoli nuncius, érsek

és

MSGR. SVALINA FABIJAN
szerémségi püspök

Glavni zareditelj:

MONS. DR. LADISLAV NEMET

beogradski nadbiskup i metropolit,
predsjednik Međunarodne biskupske konferencije
sv. Ćirila i Metoda

Suzareditelji:

MONS. DR. SANTO ROCCO GANGEMI

nadbiskup, apostolski nuncij

i

MONS. FABIJAN SVALINA

srijemski biskup

AZ EGYHÁZ RÖVID TÖRTÉNETE

A MAI NAGYBECSKEREKI EGYHÁZMEGYE TERÜLETÉN

A Nagybecskereki Egyházmegye csak a történelmi folyamatosság keretein belül érthető meg, mert a Csanádi Egyházmegyéből való kiszakítással keletkezett.

Szépen ívelő fejlődés

A Csanádi Egyházmegye megalapításának az 1030-as évet tekintjük, amikor Szent István király, Magyarország első keresztény uralkodója az egyházmegye élére rendelte püspökül Szent Gellértet, a magyarok egyik hittérítőjét¹ aki 1046-ban vértanúhalált halt.

Gellért halála után az egyházmegye nagy történelmi viharoknak volt kitéve. Az első nagy pusztítással a tatárjárás idején kellett szembe-sülnie. Az 1242-es tatár invázió alatt a tatárok felgyújtották Csanád várát és a püspöki székhelyet. A hívek közül sokan életüket veszítették. Az egyházmegyének ekkorra már püspöki könyvtára is létezett, amit a betörés alkalmával a tatárok felgyújtottak. Az ázsiai hordák átvonulása után egy Balázs nevű püspök vette át 1243-ban az egyházmegye irányítását, akit az egyházmegye második alapítójaként is szoktak emlegetni. Ő rövid időn belül újjáépítette a székesegyházat valamint több lerombolt templomot és monostort. A Vatikáni Levéltár adatai szerint 1333-ban két káptalanja volt, hét főesperessége és mintegy 20 apátság és prépostság virágzott területén. A szerzetesrendek közül a legnépesebb volt a Szent Benedek Rend. Azon történelmi feljegyzések szerint, amelyeket a pápai tizedszedők készítettek,

1337-ben az egyházmegyében a székeskáptalan mellett kétszázötven plébánia létezéséről tudunk, amelyek hét espereskerületre voltak felosztva.

Egy évszázad – három csapás

A XVI. században három nagy csapás is érte az egyházmegyét. Az első 1514-ben következett, amikor a Dózsa György vezette felkelők

BILJEŠKE O POVIJESTI CRKVE NA PROSTORU DANAŠNJE ZRENJANINSKE BISKUPIJE

Zrenjaninska biskupija se može razumjeti samo u okviru svoje povijesne neprekidnosti, jer je nastala cijepanjem Čanadske biskupije.

Lijepi razvojni napredak

Čanadska biskupija je osnovana 1030. godine, kada je kralj sveti Stjepan, prvi kršćanski vladar Mađarske, na čelo te biskupije postavio svetog Gerarda, jednog od najvećih evangelizatora Mađara¹, koji je 1046. umro mučeničkom smrću.

Poslije Gerardove smrti biskupija je bila izložena velikim povijesnim olujama. S prvim velikim razaranjem suočila se za vrijeme invazije Tatara. Za vrijeme tatarske invazije 1242., Tatari su zapalili čanadsku tvrđavu i biskupsko sjedište. Puno vjernika je poginulo. Biskupija je tada već imala svoju biblioteku, koju su Tatari također zapalili. Nakon prijelaza azijskih horda, biskup imenom Balaž 1243. preuzeo je upravljanje biskupije. On se smatra drugim osnivačem biskupije. U vrlo kratkom vremenu on je obnovio katedralu, više srušenih crkava i samostana. Prema podacima Vatikanskog arhiva, godine 1333. biskupija je imala dva kaptola, sedam dekanata i blizu 20 opatija i prepozitura. Od redovnika najbrojniji su bili benediktinci. Na temelju povijesnih podataka, prema vatikanskim zapisima, u biskupiji je 1337. pored stolnog kaptola postojalo 250 župa, koje su bile podijeljene u 7 dekanata.

Jedno stoljeće – tri nedaće

U XVI. stoljeću tri velike nedaće zadesile su biskupiju. Prva se dogodila 1514. kada su pobunjenici Györgya Dózsa, u blizini grada Nagylak, ubili biskupa Miklósa Csákia. Pobuna nije dosegla samo do biskupa, nego je nanijela puno bijede i razaranja vjernicima biskupije.

Nije prošlo puno više od jednog desetljeća, a već je druga velika nedaća zadesila biskupiju, kada je u Mohačkoj bitki 1526. pored kralja život izgubilo i više biskupa, tako i biskup čanadske biskupije, Ferenc Csaholi.

Nagylak közelében megölték Csáki Miklóst, az egyházmegye főpásztorát. A lázadás nemcsak a főpapot érte el, hanem sok szenvedést és pusztítást okozott az egyházmegye híveinek is.

A második nagy csapás alig több mint egy évtizeddel később sújtotta a püspökséget, amikor 1526-ban a mohácsi csatában az ország királya és több főpásztor mellett életét vesztette a Csanádi Egyházmegye főpásztora, Csaholi Ferenc püspök is.

Harmadik csapás a török hódoltság. A Csanádi Egyházmegye területe 1552-ben török uralom alá került. A török hódoltság sok más közép-európai területhez hasonlóan itt is nagy csapást jelentett a kereszténység számára. A török hódoltság idejét alig néhány templom és közösség élte túl. Az egyházmegye főpásztorai valójában csak névleg voltak főpásztorok, hiszen nem éltek egyházmegyéjük területén. Köztudott, hogy a törökök általában csak két szerzetesrend tagjait túrték meg az elfoglalt területeken, mégpedig a ferenceseket és a jezsuitákat. Egyesek szerint ez az azal magyarázható, hogy egyfajta derviseket láttak bennük. Mások a ferencesekkel szemben tanúsított toleranciát alapítójuknak, Assisi Szent Ferencnek a szultánnál – békeszerzési céllal – tett látogatásának tulajdonítják, amikor is a hagyomány szerint a szultán felismerte benne az igazi hívőt, s dicséző szavakkal bocsátotta el. A ferencesek rendházakat alapítottak a XVII. században Temesváron, Radnán, Lippán, Karánsebesen és Krassóváron.

A fellendülés ideje

1716-ban a Savoyai Jenő vezette csapatok felszabadították a Bánságot, és annak akkortájt legjelentősebb városát, Temesvárt². Lehetővé vált a Csanádi Egyházmegye újbóli életre hívása.

A török kiűzése után létrehozták a Temesi Bánságot, amely osztrák fennhatóság alá került, katonai kormányzóság állt az élén, s közvetlenül a bécsi kormány irányítása alá került. Ekkortájt (1716) vált Szeged a Csanádi Egyházmegye székhelyévé, hiszen Csanád romokban hevert. Nádasdy László főpásztor ott hozta létre a székeskáptalant és többször beutazta az egyházmegyét. A régi plébániákat újjraalapították, de számos újat is létrehoztak. A jezsuita szerzetesek Temesváron iskolát nyitottak, és a ferences szerzetesek mellett tevékenyen részt vettek az egyházmegye lelki életében.³

Treću nedaću predstavljala je turska okupacija. Teritorij čanadske biskupije je 1552. potpao pod tursku vlast. Slično kao i u drugim srednjoeuropskim zemljama, turska okupacija nanijela je velike poteškoće kršćanima. Tursku okupaciju preživjelo je tek nekoliko crkava i župa. Biskupi su samo nominalno upravljali biskupijom, jer nisu čak ni živjeli na području svoje biskupije. Poznato je, da su Turci uglavnom tolerirali samo članove dva reda na okupiranim teritorijima, to su bili franjevci i isusovci. Po nekima, razlog tomu je što su u njima vidjeli neku vrstu derviša. Drugi smatraju da je to zato što je osnivač franjevačkog reda, sveti Franjo Asiški posjetio sultana radi mirovnih pregovora, te je sultan u njemu prepoznao pravog vjernika i otpustio ga riječima pohvale. Franjevci su osnivali samostane u XVII. stoljeću u Temišvaru, Radni, Lippi, Karanšebešu i Krašovaru.

Vrijeme oporavka

Trupe pod vodstvom Jenőa Savoyaia 1716. oslobodile su Banat i tada najznačajniji grad, Temišvar². Ovo je omogućilo ponovno oživljavanje Čanadske biskupije.

Nakon progona Turaka formiran je Temiški Banat, koji je potpao pod austrijsku vladavinu, na čijem čelu je stajalo vojno namjesništvo, koje je izravno bilo pod bečkom upravom. U to vrijeme, 1716., Segedin je postao sjedište Čanadske biskupije, jer je Čanad bio razrušen. Biskup László Nádasdy je ondje osnovao stolni kaptol i više puta je obišao biskupiju. Stare župe su ponovno oživljene, a osnovano je i puno novih. Isusovci su u Temišvaru otvorili školu, a pored franjevaca su aktivno sudjelovali u pastoralu biskupije.³

Nakon jednog i pol stoljeća, 1732., za vrijeme biskupa Adalberta von Falkensteina, sjedište biskupije je premješteno u Temišvar, a nakon osam godina, 1740. kaptol je preseljen u grad na obali Begeja. Kamen temeljac nove čanadske katedrale, biskup Adalbert von Falkenstein, postavio je 5. kolovoza 1736.⁴

Od 1739. Banat se naseljava u više doseljeničkih valova naseljenicima iz različitih naroda. U prvom valu pristigli su uglavnom Nijemci rimokatolici i Bugari koji su bježali od Turaka⁵. Zajedno sa Bugarima stigao je i biskup Nicolaus Stanislavich, franjevac, koji je preuzeo upražnjenu

Alig másfél évszázadot követően, 1732-ben Adalbert von Falkenstein főpásztor idejében a püspöki székhelyet Temesvárra helyezték, majd nyolc esztendővel később, 1740-ben a székeskáptalan is átköltözött a Bega-parti városba. 1736. augusztus 5-én Adalbert von Falkenstein püspök elhelyezte a Csanádi Egyházmegye új székesegyházának alapkövét.⁴

1739-től kezdve a Bánságban több telepítési hullám veszi kezdetét minek folytán különböző nemzetiségű telepések érkeztek. Az első telepítési hullámban többnyire római katolikus német és a török elől menekülő bolgár telepések érkeztek⁵. A bolgár telepésekkel együtt érkezett Nicolaus Stanislavich főpásztor, ferences szerzetes, aki a Csanádi Egyházmegye megüresedett püspöki székét 1739-1750. között foglalta el.⁶ Őket követően magyar hívek is érkeznek a térségbe, sőt bolgár, cseh, horvát katolikusok és Rajna-vidéki német telepések.

A további jelentősebb események közé tartozik a temesvári székesegyházban bemutatott első püspöki mise⁷, a máriaradnai új kegytemplom alapkövének letétele (1756) és felszentelése (1767), majd az új korszak első papi szemináriumának a megnyitása (1806)⁸, és az új székesegyház felszentelése (1804). 1841-ben a kiemelkedő műveltségű Lonovics József püspök Temesváron megalapította az első Bölcsészeti és Jogi Akadémiát. Célja volt egyetemet is létrehozni, amely az első ilyen tanintézmény lett volna a Bega-parti városban.⁹

Az első világháború okozta katasztrófa előtt a Csanádi püspökségben a hívek száma közel egymillió, a papoké több mint 400. A híveket 246 plébánia, 135 káplánság és 1101 leányegyház keretében gondozták.

1923: Elcsatolásokkal egy püspökségből három egyházmegye

Az első világháború befejezését követően, a Trianoni békeszerződés értelmében, az ősi Csanádi Egyházmegye területét három részre darabolták. Ekkortájt dr. Glattfelder Gyula állt a Csanádi püspökség élén. Ő volt az ősi Csanádi Egyházmegye utolsó főpásztora és egyben az „új” Csanádi Egyházmegye első főpásztora. Glattfelder püspök 1923-ban költözött Szegedre. Ekkortájt az egyházmegye tovább vitte a régi nevét, mint Csanádi püspökség, egészen 1982-ig, amikor a Szeged-Csanádi Egyházmegye nevet vette fel.

biskupsku stolicu Čanadske biskupije, između 1739. i 1750.⁶ Nakon njih pristizali su vjernici Mađari, pa čak i Bugari, Česi, Hrvati katolici Nijemci s područja Rajne.

Među važnijim događajima su prva biskupska sveta misa slavljena u katedrali u Temišvaru⁷, postavljanje kamena temeljca crkve svetišta u Máriaradnoj (1756.) i njezina posveta (1767.), zatim otvaranje prve bogoslovije (1806.)⁸ i posveta nove katedrale (1804.). Veleučeni biskup József Lonovics osnovao je u Temišvaru 1841. prvu filozofsku i pravnu akademiju. Ideja je bila da se osnuje sveučilište, koje bi bilo prva takva ustanova u gradu na obali Begeja.⁹

Prije katastrofe, koju je donio I. svjetski rat, u Čanadskoj biskupiji bilo je blizu milijun vjernika, a svećenika više od 400. Pastoral vjernika bio je organiziran u 246 župa, 135 kapelanija i 1101 filijala.

1923.: Od jedne nastaju tri biskupije

Po završetku I. svjetskog rata, prema Trianonskom mirovnom sporazumu, teritorij drevne Čanadske biskupije podijeljen je na tri dijela. U to vrijeme na čelu biskupije bio je biskup Dr. Gyula Glattfelder. On je bio posljednji biskup drevne Čanadske biskupije, a ujedno i prvi biskup nove Čanadske biskupije. Biskup Glattfelder se 1923. preselio u Segedin. U to vrijeme biskupija je nastavila nositi prethodni naziv, Čanadska biskupija, sve do 1982., od kada se naziva Segedinsko-čanadska biskupija.

Od drevne Čanadske biskupije Sveta stolica je formirala područja tri nove biskupije.

1. „Nova“ Čanadska biskupija, koju su nakon trianonske podjele činili grad Segedin i još 33 župe.

2. U Temišvaru je 17. veljače 1923. uspostavljena Apostolska administratura. Rumunjskom kraljevstvu je dopao najveći dio drevne biskupije sa 163 župe, u čijem središtu je Temišvar. Na čelu nove administrature bio je kanonik Dr. Ágoston Pacha. Temišvarska apostolska administratura uzdignuta je na rang biskupije 15. kolovoza 1930.

3. Treći dio drevne biskupije činilo je područje koje je pripojeno Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca. I ovdje je osnovana Apostolska administratura, sa sjedištem u Zrenjaninu, a nju su činile 64 župe. Ova Apostolska administratura je uzdignuta na rang biskupije 1988.

Az ősi Csanádi püspökségből a Szentszék három új egyházkormányzati területet hozott létre.

1. Az „új” Csanádi püspökséget, melyet a Trianon utáni feldarabolás következtében Szeged városa és még harminchárom plébánia alkotta.

2. Temesváron 1923. február 17-én Apostoli Kormányzóságot állítottak fel. Az ősi püspökség legnagyobb részét 163 plébániával és Temesvár központtal a Román Királyság kapta. Az újonnan alakult kormányzóság első kormányzója dr. Pacha Ágoston kanonok lett. A Temesvári Apostoli Kormányzóságot 1930. augusztus 15-én egyházmegyei rangra emelték.

3. Az ősi egyházmegye harmadik részét az a terület képezte, amelyet a Szerb-Horvát-Szlovén Királysághoz csatoltak. Itt is Apostoli Kormányzóságot hoztak létre Nagybecskerek (később Petrovgrad, majd Zrenjanin) központtal, amelyet hatvannégy plébánia képezett. Az Apostoli Kormányzóság 1988-ban vált püspökséggé.

A Nagybecskereki Apostoli Kormányzóságtól a püspökségig

A Nagybecskereki Apostoli Kormányzóság önállósulását nem lekipásztorkodási keretek követelménye hozta létre, hanem történelmi változás. A Szerb-Horvát-Szlovén Királysághoz (később Jugoszlávia, ma Szerbia, Vajdaság) csatolt rész 9387 km² területen fekszik. Az újonnan létrehozott kormányzóságban a harmincas években mintegy 200.872 katolikust számláló térségben lekipásztori feladatok ellátásáról mintegy hetven pap gondoskodott¹⁰. A hívek közösségét különböző nemzetek fiai képezték: mintegy százezernyi német, majd valamivel kevesebb magyar, és kisebb létszámban bolgárok, csehek, horvátok, szlovének.

A Jugoszláviához csatolt rész vezetésére a Szentszék ideiglenes apostoli kormányzót nevezett ki 1923. február 10-én Rafael Rodić OFM személyében, s a kormányzására rábízott területet Bánsági Apostoli Kormányzósággá alakította. Az új apostoli kormányzót hamarosan belgrádi érsekké nevezte ki a Szentszék, aki ekkor Nagybecskerekről (Petrovgrad) átköltözött Belgrádba.

Amikor 1936 novemberében leköszönt szolgálatáról, utódjául a Szentszék dr. Josip Ujčić személyében nevezett ki új belgrádi érseket (1936. november 26.) és rábízta a Bánsági Apostoli Kormányzóság irányítását is.

Od Zrenjaninske apostolske administrature do biskupije

Osamostaljenje Zrenjaninske apostolske administrature nisu uzrokovale pastoralne potrebe, nego povijesne promjene. Teritorij pripojen Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca (kasnije Jugoslavija, a danas Srbija, Vojvodina) pokrivaio je 9387 km². U novoformiranoj administraturi tri-desetih godina živjelo je 200.872 katolika, o kojima se brinulo gotovo 70 svećenika¹⁰. Zajednicu vjernika činili su pripadnici više naroda: gotovo sto tisuća Nijemaca, nešto manje Mađara, a u manjem broju Bugari, Česi, Hrvati i Slovenci.

Na teritoriju koji je pripojen Jugoslaviji Sveta Stolica je Rafaela Rodića OFM imenovala privremenim apostolskim administratorom 10. veljače 1923., a teritorij je nazvan Banatskom apostolskom administraturom. Novog apostolskog upravitelja Sveta Stolica je uskoro imenovala za beogradskog nadbiskupa, koji se tada iz Zrenjanina preselio u Beograd.

Kada je u studenom 1936. umirovljen, za njegovog nasljednika Sveta Stolica je beogradskim nadbiskupom imenovala Dr. Josipa Ujčića (26. studenog 1936.), te mu na upravljanje povjerila Banatsku apostolsku administraturu.

Nakon završetka II. svjetskog rata administraturu su zadesile ponovne nedaće. Skoro sto tisuća njemačkih vjernika je moralo napustiti ovaj teritorij. Komunistička vlast je srušila gotovo 20 crkava, još toliko molitvenih domova, preostale crkve i župne kuće su ostavljene na propast. Nije prepolovljen samo broj vjernika, nego i broj svećenika. Ostatak od sto tisuća vjernika iz godine u godinu bivao je sve manji i manji. Odlaskom vjernika Nijemaca, prisustvo Katoličke crkve na ovom teritoriju pretvoreno je u dijasporu.

Ostarjeli nadbiskup Ujčić je 1961. od Svete Stolice tražio koadjutora: tada je imenovan cum jure successionis (s pravom nasljedstva) Dr. Gabriel Bukatko, kojega je Sveta Stolica 17. srpnja 1961. imenovala banatskim apostolskim administratorom. Prvi puta je u ovim krajevima na čelu mjesne Crkve stajao biskup grkokatolik, koji je mogao služiti i na latinskom obredu. Tri godine kasnije preminuo je nadbiskup Dr. Josip Ujčić († 24. ožujka 1964.).

Nadbiskup mons. Dr. Gabriel Bukatko deset je godina vršio nadpastirsku službu na teritoriju apostolske administrature. S obzirom na to

Az Apostoli Kormányzóságot a II. világháború befejeztével újabb csapások érték. Csaknem százezer német ajkú hívő távozásra kényszerült. A kommunista hatalom hatóságilag lebontatott mintegy húsz plébániatemplomot, megannyi imaházat, a meghagyott templomok romlásnak indultak, plébániaházak omladozni kezdtek. Nemcsak a hívek száma csökkent szinte a felére, hanem a papság létszáma is megfeleződött. A megmaradt százezernyi katolikus hívő létszáma évről évre tovább apadt. A németiség távozásával szórványjellegűvé vált az egész térségben a katolikus egyházi jelenlét.

A hosszú életkort élt Ujčič érsek 1961-ben koadjutort kért a Szent-széktől: ekkor kapta kinevezését *cum jure successionis* (utódlási joggal) dr. Gabriel Bukatko, akit 1961. július 17-én bánásági apostoli kormányzónak is kinevezett a Szentszék. Először állt e tájak élén görög katolikus főpap, aki latin szertartású tevékenységet is folytathatott. Három évvel később elhunyt dr. Josip Ujčič érsek (†1964. 03. 24.).

Msgr. dr. Gabriel Bukatko érsek tíz éven át végzett főpásztori szolgálatot az apostoli kormányzóság területén. Arra való tekintettel, hogy nem beszélt magyarul, a hívek nagy hányada viszont magyar anyanyelvű, a Szentszék közmegelegedésére 1971. december 22-én msgr. Jung Tamás személyében új apostoli kormányzóval ajándékozta meg a híveket. Püspökké szentelésére Nagybecskerekén (Zrenjanin), a kormányzóság székhelyén került sor 1972. február 13-án.

A belgrádi érsek – kormányzók csak bérmálni jártak el a Bánországba, az ügyintézését évtizedeken át átengedték helynökeiknek, akik a Nagybecskerekén vezetett kormányzósági irodából intézkedtek nevükben. Ezt az áldatlan állapotot igyekezett utólag jó szívvvel és nagy készséggel orvosolni 1972–1988 között Jung Tamás püspök, apostoli kormányzó. Törekedett a papi egység megszilárdítására és a hívek lelki életének az elmélyítésére.

Mintegy másfél évtizeddel később -1986. december 16-án – II. János Pál pápa püspökségi szintre emelte az apostoli kormányzóságot, Szent Gellért vértanú püspököt jelölte védőszentjéül, a nagybecskereki plébániatemplomot székesegyháznak és véglegesítette határait.

A Nagybecskereki Egyházmegye első megyéspüspökévé II. János Pál pápa 1988. január 7-én msgr. Huzsvár László pápai prelátust, újvidéki esperesplébánost nevezte ki. Felszentelésére 1988. február 14-én került sor. Jung Tamás püspök, a nyugalomba vonult apostoli kormányzó, néhány évvel később (1992. december 5-én) elhunyt.

da nije govorio mađarski jezik, a da su vjernici u većinom bili Mađari, Sveta Stolica je 22. prosinca 1971. imenovala mons. Tamása Junga za novog apostolskog administratora. Biskupsko ređenje je bilo u biskupskom sjedištu, u Zrenjaninu, 13. veljače 1972.

Beogradski nadbiskupi-administratori samo su na krizmanja dolazili u Banat, vođenje poslova u biskupiji desetljećima su prepuštali vikarima koji su tu djelatnost u njihovo ime vršili u prostorijama administrature u Zrenjaninu. Ovu nezgodnu situaciju, u razdoblju između 1972. i 1988., s puno ljubavi pokušao je riješiti apostolski administrator biskup Tamás Jung. Trudio se učvrstiti zajedništvo među svećenicima i raditi na produbljivanju duhovnog života vjernika.

Nakon jednog i pol desetljeća – 16. prosinca 1986. – Papa Ivan Pavao II. uzdigao je apostolsku administraturu na rang biskupije, odredivši mu za zaštitnika svetog Gerarda, župnu crkvu u Zrenjaninu za katedralu, i odredio konačne granice biskupije.

Za prvog biskupa Zrenjaninske biskupije 7. siječnja 1988. Ivan Pavao II. imenovao je mons. Lászlóa Huzsvára, prelata Njegove Svetosti, dekana i župnika u Novom Sadu. On je za biskupa zaređen 14. veljače 1988. Umirovljeni apostolski administrator, biskup Tamás Jung, nakon par godina preminuo je 5. prosinca 1992.

Novoimenovani biskup prvo je reorganizirao dekanate u biskupiji (4), odredio broj župa (40) i filijala (50), formirao je svećeničko vijeće i objavio Poslovník i pravilnik crkvenih općina (1990.), te je ujedno dao u potpunosti obnoviti biskupijske urede.

Dr. László Német SVD, drugi biskup Zrenjaninske biskupije, dekretom koji je stupio na snagu 1. siječnja 2010. reorganizirao je dekanate (3), te je revidirao teritorije i broj župa i filijala.

Buđenje latentnih unutarnjih snaga

Jačanje postojećih zajednica i osvježenje života biskupije bili su posebno važni biskupu Nemetu. Stoga pribjegava inicijativama koje služe aktivnom uključivanju vjernika u evangelizacijsko djelovanje mjesne Crkve.

Kronološkim slijedom na prvo mjesto može se staviti organiziranje permanentnog usavršavanja vjeroučitelja preko jeta. U tu svrhu ne samo da surađuje s Teološko-katehetskim institutom Subotičke biskupije, nego

Az újonnan felszentelt főpásztor első feladatként átszervezte a püspökség esperességeit (4), véglegesítette a plébániák számát (40), a leányegyházakét (50), továbbá újjászervezte a Papi Tanácsot és közzétette az Egyházközségek Szabályzata és Ügyrendje statútumát (1990), egyben megejtette hivatala teljes átalakítását.

Dr. Német László SVD, a nagybecskereki egyházmegye második főpáστοra 2010. január elsejei hatállyal átszervezte az esperesei kerületeket (3), újraszervezte plébániák és azok leányegyházai (filia) területi beosztását és számát.

A lappangó belső erők felszítése

Német püspök kiemelkedően szívén viselte a meglévő közösségek erősítését és az egyházmegye életének felfrissítését. Olyan kezdeményezésekhez folyamodik, amelyek a hívek aktív bekapcsolódását szolgálják a helyi egyház evangelizációs munkájába.

Időrendi sorrendben az első helyre tehető a *hittantanárok nyaranta történő továbbképzésének megszervezése*. Ennek megvalósításához nemcsak a Szabadkai Egyházmegye Teológiai-Katekétikai Intézetével működik együtt, hanem szükség szerint maga is megfelelő felkészültségű külsős előadók angazsálását sürgeti.

2010-ben beindul a *kántorok éves találkozója*. Az első találkozó terepi helyzet felmérésével kezdődik, mégpedig a püspökség területén hagyományosan használatban lévő énekek felkutatásával. A kántorok ekkor feladatuk kapják, hogy gyűjtési-összeírási tevékenységükkel komolyan tevőlegesen hozzájáruljanak a helyi egyházi énekek megmentéséhez a feledéstől.

Miután a Pápai Liturgikus Szertartások irodája 2010. június 8-án közzé tette, hogy a boldoggá avatandók sorába beiktatta Bogdánffy Szilárd püspököt és vértanút az október 30.-ai nagyváradi boldoggá-avatásra megszervezik az első püspökségi szintű *Bogdánffy-zarándoklatot*, hiszen ő az egyházmegye szülőtte, mivel Feketetón látta meg a napvilágot

A szunnyadó isteni talentumok felszítése érdekében a legkisebbek sem kerülnek el a főpásztor figyelmét. A *gyerekek számára képzőművészeti pályázatot* hirdet (Az Én karácsonyi képeslapom), amelyre több mint 800 alkotás érkezik, majd alig fél évre rá (2011 tavaszán) püspökségi

po potrebi potiče i angažiranje odgovarajuće osposobljenih vanjskih predavača.

Godišnji susret kantora nastaje 2010. godine. Prvi susret započinje ocjenom stanja na terenu, odnosno sakupljanje pjesama koje se tradicionalno koriste na području biskupije. Kantori tada dobivaju zadatak da svojim prikupljanjem i popisom crkvenih pjesama daju ozbiljan i aktivan doprinos spašavanju mjesnih crkvenih pjesama od zaborava.

Nakon što je Papinski ured za liturgijska slavlja 8. lipnja 2010. objavio da je biskupa i mučenika Szilárda Bogdánffyja (Silard Bogdanfi) uvrstio u red onih koji će biti proglašeni blaženima, organizira se prvo biskupijsko hodočašće – „Bogdánffyjevo hodočašće” - na beatifikaciju u Nagyváradu (Oradea, RO) koja je održana 30. listopada, jer je novi blaženik ugledao svijetlo dana na teritoriji zrenjaninske biskupije i to u Crnoj Bari.

Kako bi probudio skrivene božanske talente, pažnji biskupa ne izmiču ni oni najmanji. Raspisuje likovni natječaj za djecu (Moja božićna čestitka) na koji pristizhe više od 800 radova, a potom, samo šest mjeseci kasnije (u proljeće 2011.), organizira na biskupijskoj razini natječaj u recitiranju Biblije za djecu iz vrtića I za učenike nižih i viših razreda te za polaznike srednjih škola. Na to nadovezuje likovno natjecanje organizirano za djecu s invaliditetom, čija je provedba prvenstveno povjerena voditeljima grupa „Hit és Fény” (Vjera i svjetlo”).

U Godini vjere koja je proglašena 2012., izuzetna pozornost posvećuje se vjeroučenicima i vjeroučiteljima. Natjecanje božićnih čestitki dopunjeno je priređivanjem živih jaslica na koje su pozvani i odrasli. Vjeroučitelji biskupije prikazuju s djecom Isusov život u Boki, a odrasli organiziraju vašar rukotvorina, priređuju koncert, a prisutne poslušuju medenjacima, toplim čajem i kuhanim vinom.

U ožujku 2013. Organizira se veliki susret krizmanika na biskupijskoj razini završava svetom misom i agapeom. Te godine raspisuje se i uskrsni likovni natječaj za djecu iz vrtića, te za učenike osnovnih i srednjih škola. Budući da je to i godina vjere organizira se i vjeronaučno natjecanje za učenike viših razreda osnovnih škola i srednjoškolce. Tema su bila poglavlja Kompendija Katekizma Katoličke Crkve vezana za vjeru. Osim toga, u okviru vjeronaučnog natjecanja obrađeni su životi mađarskih svetaca. Od događanja ne možemo izostaviti da je raspisan foto natječaj za učenike osnovnih i srednjih škola te odrasle s motom „Naša vjera“.

szintű bibliai szövegmondó versenyt szervez az óvodások, valamint az alsó és felső tagozatos iskolások számára. S ehhez kapcsolódik aztán a fogyatékos gyermekek részére szervezett képzőművészeti pályázat is, amelynek megvalósítására elsősorban a Hit és Fény csoportok vezetői kaptak megbízatást.

A 2012-ben meghirdetett hit évében is kimagasló figyelmet szentelnek a hittanosoknak. A karácsonyi képeslap pályázatot élő betlehem szervezésével toldják meg, amelyre már a felnőttek is meghívást kapnak és amelyen - szinte köretként - az egyházmegye hittanosai Bokán bemutatják Jézus életét, mások kézműves foglalkozásokat szerveznek, koncertet adnak, s mindezt mézeskaláccsal, forró teával és forralt bor felszolgálásával teszik népünneppé.

2013 márciusában nagyszabású püspökségi szintű találkozót tartanak a bérmálkozóknak számára, amely szentmisével és agapéval zárul. Ebben az évben már húsvéti rajzpályázatot is hirdetnek óvodások, általános- és középiskolások számára. Lévén Hit éve hittanversenyt is tartottak az általános iskolák felső tagozatai és a középiskolások számára. A témát a Katolikus Egyház Katekizmus Kompendiumának a hitre vonatkozó fejezetei képezték. Emellett a hittanverseny keretében feldolgozták a magyar szentek életét. Az események közül nem hagyhatjuk ki, hogy „Hitünk” mottóval fotópályázatot hirdettek az általános- és középiskolások valamint felnőttek számára.

2014-ben már hittantábort szerveznek Fejértelepen, Nagyikindán és Erzsébetlakon a szláv nyelvű gyermekeknek is.

2015-ben az Irgalmasság évében a Caritas-hét programjának keretében papírperselyeket készítettek, és a hitoktatók segítségével igyekeztek eljuttatni a hittanra járó gyermekeknek. A cél az volt, hogy átvigyenek a fiatalokra egy olyan gondolkodásmódot, amelynek következtében megértik mennyire fontos a másokon való segítés.

Különben az egyházmegye 2011-ben megalapította Nagyikindán Misericordia (Irgalmasság) néven az idősek otthonát, amely 70 személyt tud befogadni.

Néhány kezdeményezést a Covid hiúsított meg (Építési Iroda, Pasztorális Iroda, Evangelizációs Központ, Tűz-találkozók), de nem akadályozta például a Szent Gellért-díj bevezetését és még néhány kisebb horderejű, de fontos aktivitás megvalósítását.

U 2014. već se organiziraju vjerski kampovi za djecu koja govore nekim slavenskim jezikom u Šušari, Kikindi i Belom Blatu.

2015. godine, u Godini milosrđa, u sklopu programa Tjedan Caritasa izradili su papirnate vrećice koje su uz pomoć vjeroučitelja razdijelili djeci polaznicima vjeronauka. Cilj je bio mladima prenijeti način razmišljanja koji će im pomoći da shvate koliko je važno pomagati drugima.

Inače, biskupija je 2011. godine osnovala uz postojeći dom za starije osobe u Boki i dom širih razmjera u Kikindi pod nazivom Misericordia (Milosrđe), koji može primiti 70 osoba.

Neke je inicijative osujetio Covid (kao npr. Ured za izgradnju, Pastoralni ured, Evangelizacijski centar, Susreti “Túz” – vatra), ali nije spriječio, primjerice, uvođenje nagrade Sv. Gerard i provedbu nekih manjih, ali važnih aktivnosti.

Jubilej nije stizanje na odredište, već važna prekretnica

Deset zapovijedi, liturgija i diakonia pojavile su se kao glavna tema nedjeljnih razmatranja i propovijedi u okviru trogodišnjeg pastoralnog programa za pripravu na 25. obljetnicu postojanja biskupije (2011.). Budimpeštansko-ostrogonski kardinal Péter Erdő predvodio je 24. rujna 2011. središnje liturgijsko slavlje na mađarskom jeziku. Zagrebački kardinal Josip Bozanić predslavio je 8. listopada 2011. misu na hrvatskom jeziku za vjernike nemađarskog jezika. Završna slavlja su protekla u obliku hodočašća zahvalnosti, simbolizirajući time i da je Crkva kao Božji narod hodočasnik na ovoj zemlji.

Nakon trogodišnjeg programa slijedio je petogodišnji pastoralni plan. Pastoralno vijeće je na sjednici održanoj u travnju 2012. saželo je petogodišnji plan aktivnosti. Bile su to godine posvećene pojedinim temama što svjedoči o temeljitosti plana i stava: uz godine vjere, nade i ljubavi nalazimo godinu križa i Marijinu godinu.

Pastoralna petoljetka skoro još nije ni bila dovršena, kada je zrenjaninski biskup najavio prvu sinodu zrenjaninske biskupije koja započela je 3. prosinca 2017.

A jubileumi nem célba érkezés, hanem fontos mérföldkő

A püspökség fennállásának 25 évfordulójára (2011) három éven át tartó program témái keretében a Tízparancsolat, a liturgia és a diakónia jelent meg, mint a vasárnapi elmélkedések, a prédikációk elsődleges témája. Az ünnepség-sorozat központi liturgikus ünnepét magyar nyelven 2011 szeptember 24-én Erdő Péter budapest-esztergomi bíboros vezette. A nem magyar ajkú hívek részére pedig 2011. október 8-án tartott horvát nyelvű ünnepi szentmisét Josip Bozanić zágrábi bíboros. Az ünnep hálaadó zárandoklat formájában zajlott jelképezvén ezzel azt is, hogy az egyház Isten zárandokló népe ezen a földön.

A hároméves programot ötéves pasztorális terv követte. A Pasztorális Tanács 2012 áprilisában megtartott ülésén ötéves ciklusban foglalta össze a rákövetkező évek pasztorális tevékenységét, amelyekről már részben feljebb tematikusan szóltunk. A tematikai évek meghatározása a terv és a hozzáállás alaposágáról tanúskodnak: a hit, a remény és a szeretet évei mellett ott találjuk a kereszt évét s a Mária évét.

Szinte még be sem fejeződött az imént említett ötéves terv, 2017. december 3-án kezdetét vette a Nagybecskereki Egyházmegye Első Zsinata.

Jó nekünk itt, mégis készek akarunk lenni a jövő kihívásaira

2017 és 2021 között kiválóan megszervezett helyzetfelmérések, tanácskozások, külső szakemberek bevonása és imák közepette „Jó nekünk itt lenni” (Lk9,33) mottóval zajlott az egyházmegye első szinódusa. A szervezésében és tartalmában példaértékű szinódus olyan témákra összpontosított, mint az evangelizáció, gyermek és ifjúság, család, papok és szerzetesek, világi krisztushívők, sajtóságos csoportok, ökumenizmus, anyanyelvi pasztoráció, egyház sajtó és média, egyházi javak és struktúrák.

A teljes zsinati anyag nyomtatott formában is megjelent és elérhető.¹² A majdnem 340 oldalas kitévő, optimizmussal, mély gondolatokkal, alapos helyzetfelméréssel, alapos teológiai és pasztorális meglátásokkal jellemezhető zsinati anyag önmagáért beszél. Elemzése és megvalósítása komoly kihívás lehet azok számára, akik otthonuknak és családjuknak

Dobro nam je ovdje, - ali želimo biti spremni za izazove budućnosti

Između 2017. i 2021. održana je prva sinoda biskupije pod geslom „Dobro nam je biti ovdje“ (Lk 9,33) uz izvrsno organizirane procjene stanja, konzultacije, uključivanje vanjskih stručnjaka i molitve. Sinoda, koja je po svojoj organizaciji i sadržaju uzorna, fokusirala se na teme kao što su evangelizacija, djeca i mladi, obitelj, svećenici i redovnici, kršćani laici, određene skupine, ekumenizam, pastoral na materinskom jeziku, crkveni tisak i mediji, crkvena imovina i strukture.

Cjelokupni sinodski materijal objavljen je i dostupan u tiskanom obliku.¹¹ Sinodski materijal na gotovo 340 stranica, odiše optimizmom, dubokim razmišljanjima, temeljitom procjenom stanja, te temeljitim teološko-pastoralnim uvidima, govori sam za sebe. Njegova analiza i provedba može biti ozbiljan izazov za one koji svoju biskupiju smatraju svojim domom i svojom obitelji, a za one izvan nje može biti poticaj za produbljeno življenje vjere. Evo nekoliko citata iz sinodske propovijedi biskupa Nemeta i završnih riječi Postsinodalne biskupske pobudnice.

„Dobro nam je ovdje – s ovom lozinkom, tim geslom hodamo putem s Isusom, Ocem i Duhom Svetim od prosinca 2017. godine. Prešli smo dug put, ali smo ustrajali. Možda je bilo razočaranja, kao što su se i apostoli razočarali u Isusa (...). Ali unatoč razočarenjima, i zajedno s njima, išli smo dalje. Nikada prije nije toliko ljudi sudjelovalo u nekom pastoralnom radu organiziranom u biskupiji Zrenjanin kao u ovom... Mnogi su željeli sudjelovati, svaki glas je bio važan. Htjeli smo čuti jedni druge, mišljenja, snove i strahove drugih. Htjeli smo zajedno moliti za sadašnjost i budućnost naše biskupije (...). A prošlost, svoju prošlost, stavljamo u Božje ruke... Uvijek plaćemo da nas je malo, stalno se osvrćemo na ono što je bilo prije, koliko nam se sve ruši pred očima, koliko je bilo bolje u prošlosti... Ako se ne oslobodimo ovog stalnog pozivanja na prošlost, gubimo se u samosažaljenju, u plaču i depresiji...”

„Spremni za budućnost – želimo biti spremni za izazove budućnosti! To bi trebala biti glavna smjernica našeg djelovanja nakon naše sinode. Tijekom našeg sinodalnog procesa uronili smo u našu prošlost, izronili u svoju sadašnjost, a sada hrabro gledajmo u svoju budućnost. Oslobodimo se nepotrebnih briga i strahova! Mi smo prvi stvaraoci naše budućnosti. Znamo da je i u najtežim trenucima Isus Krist s nama na putu...”

tartják egyházmegyéjüket, a kívül állók számára pedig buzdítás a hit egélésére. Álljon itt néhány idézet Német püspök szinódusi prédikációjából és a Poszt-szinodális püspöki buzdítás zárszavaiból.

„Jó nekünk itt – ezzel a jelszóval, ezzel a mottóval voltunk mi is úton Jézussal, az Atyával és a Szentlélekkel 2017 decemberétől. Hosszú utat tettünk meg, de kitartottunk. Lehet, hogy voltak csalódások, hiszen az apostolok is csalódtak Jézusban (...). De a csalódások mellett, és velük együtt, mi mentünk tovább. Soha ennyi ember nem vett részt a Nagybecskereki Egyházmegyében szervezett pasztorális munkában, mint ebben... Sokan akartak rész venni, és minden hang számított, Hallani akartuk egymást, a másik véleményét, álmait, félelmeit. Együtt akartunk imádkozni egyházmegyénk jelenéért és jövőjéért (...). A múltat, múltunkat pedig Isten kezébe helyeztük... Mindig sírunk, hogy kevesen vagyunk, állandóan vissza-visszanézünk, hogy mi volt előtte, mennyi minden megy tönkre szemünk előtt, mennyivel jobb volt régebben... Ha nem lépünk ki ebből az állandó múltidézésből, elveszünk az önsajnálkozásban, a sírásban és a depresszióban...”

„Fit for future – készek akarunk lenni a jövő kihívásaira! Ez legyen szinódusunk utáni tevékenységünk fő irányelve. Szinódusi folyamatunk alatt elmerültünk a múltunkban, felbukkantunk jelenünkben, és most bátran nézzünk a jövőnkbe. Szabaduljunk meg fölösleges aggályainktól és félelmeinktől! A jövőnknek mi vagyunk az elsősorú alakítói. Tudjuk, hogy még a legnehezebb pillanatokban is velünk van az úton Jézus Krisztus.”

A zsinaton felvázolt és felvállalt megújulás irányítását Német püspök úrnak át kellett adnia utódjának, hiszen őt 2022-ben belgrádi érsekké nevezték ki azzal, hogy mintegy két éven át még apostoli adminisztrátorként irányította volt püspökségét is, mígnem 2024 tavaszán a Szentszék Mirko Štefković szabadkai egyházmegyés pap személyében új püspököt nevezett ki.

Biskup Nemet uskoro je morao vođenje obnove zacrtane i poduzete na sinodi predati svom nasljedniku, budući da je 2022. imenovan beogradskim nadbiskupom. Još je skoro dvije godine upravljao i svojom bivšom biskupijom kao apostolski administrator, sve do proljeća 2024. kada je Sveta Stolica u osobi Mirka Štefkovića svećenika iz subotičke biskupije imenovala novog biskupa.

-
1. Szent Gellért élete röviden.
 2. Savoyai Jenő seregeinek Zentánál (1697) és Temesvárnál (1716) aratott győzelmei.
 3. L. Bertalan.
 4. A ma is álló székesegyház építését VI. Károly császár kezdeményezte, aki a bécsi udvar neves építészeit küldte Temesvárra. A dóm építési munkálatai Mária Terézia császárnő idejében folytatódtak. A barokk stílusban emelt templom ma is a temesvári egyházmegye püspöki székesegyháza.
 5. Vinga, Lovrin és Obesenyő településeken találtak otthonra, ahol erős plébániákat hoztak létre.
 6. Székely Bertalan.
 7. 1754. Franz Anton von Engl zu Wagrain püspök.
 8. Kőszeghy László püspök.
 9. Székely Bertalan.
 10. A lakosság összlétszáma ekkortájt hatszázezer körül mozgott.
 11. A Nagybecskereki Egyházmegye Első Szinódusa (2017-2021). Nagybecskerek, 2022.

Bánáti apostoli kormányzók és nagybecskereki püspökök

- 1923-1936: **Dr. Rodić Ivan Rafael OFM**, bánáti apostoli kormányzó, majd belgrádi érsek,
1936-1964: **Dr. Ujčić Josip**, belgrádi érsek, bánáti apostoli kormányzó,
1964-1972: **Dr. Bukatko Gabriel**, belgrádi érsek, bánáti apostoli kormányzó
1972-1988: **Jung Tamás**, címzetes püspök, bánáti apostoli kormányzó,
1988-2008: **Huzsvár László**, első megyéspüspök, 2007 után apostoli kormányzó,
2008-2024: **Dr. Német László SVD**, megyéspüspök, 2022 után belgrádi érsek és apostoli kormányzó,
2019-2020: **Roos Martin**, apostoli kormányzó, nyugalmazott temesvári püspök,
2024.06.01-től: **Mirko Štefković** megyéspüspök.

Dr. Harmath Károly OFM

Banatski apostolski administratori i zrenjaninski biskupi

- 1923.-1936.: **Dr. Ivan Rafael Rodić OFM**, banatski apostolski upravitelj, zatim beogradski nadbiskup,
1936.-1964.: **Dr. Josip Ujčić**, beogradski nadbiskup, banatski apostolski upravitelj,
1964.-1972.: **Dr. Gabriel Bukatko**, beogradski nadbiskup, banatski apostolski upravitelj,
1972.-1988.: **Tamás Jung**, naslovni biskup, apostolski upravitelj,
1988.-2008.: **Huzsvár László**, prvi biskup, a od 2007. apostolski upravitelj,
2008.-2024.: **Dr. Ladislav Német SVD**, biskup, od 2022. beogradski nadbiskup i apostolski upravitelj,
2019.-2020.: **Martin Roos**, apostolski upravitelj, umirovljeni temišvarski biskup,
Od 1.06.2024.: **Mirko Štefković**, biskup.

Dr. Harmath Károly OFM

KINEVEZÉSI BULLA

FRANCISCUS EPISCOPUS

Dilecto Filio **Miroslao Stefković**, e clero dioecesis S
 po Zrenianensi, salutem et Benedictionem. Confitemur Dom
 ter desiderio salutis hominum sustentati, ut uberiore semper p
 ambulet in semitis eius, in lumine Domini ~ cfr Is 2, 3.5 ~. C
 damentum, dum ad ea libenter intendimus per quae animarum
 ad spirituales necessitates Ecclesiae Zrenianensis referre voli
 stai Nemet, S. V. D., ad archidioecesim Belogradensem, novu
 mus, qui in sacerdotali tuo diutino labore apud nativam dioec
 tate, animarum sollicitudine ac virtutibus humanis ornatu
 censeamus haec ad nova munia suscipienda. Considerata ergo s
 pro Episcopis, Apostolicae Nostrae auctoritatis plenitudine te
 iuribus congruisque impositis obligationibus. Quoad tuam episc
 scopo, quem eliges, suscipere potes. Antea tamen, sicut lex eccles
 atque ius iurandum fidelitatis erga Nos Nostrosque hac in Sede
 lum dioecesis tuae hoc Nostrum decretum, quos omnes invitamu
 vent. Accipias ergo, dilecte Fili, virtutem, superveniente Spiritu
 ultimum terrae ~ cfr Act 1,8 ~, Beata Maria Virgine, ss. Ger
 Romae, Laterani, die duodevicesimo mensis Martii, anno Dom

BULA IMENOVANJA

SCOPUS *Servus Servorum Dei*

Suboticanæ, ibique hactenus Oeconomo Dioecesano, electo Episcopo
mino in populis, testimonium Evangelio perhibeamus efficaci
prole Ecclesia sancta laetetur, quam doceat Deus vias suas et
Quae omina, apostolicae missionis et pastoralis ministerii fun-
um christifidelium bonum, in universa Ecclesia procuratur,
umus, vacantis post translationem Venerabilis Fratris Ladi-
umque expectantis Pastorem. De te ergo, dilecte Fili, cogitavi-
cesim Suboticam exercendo cumulatis meritis, fidei firmi-
us probataque existimatione praeditus videris, ut aptum te
sententia Secretariae Status et ponderato consilio Dicasterii
Episcopum *Zrenianensem* constituimus, debitis datis
scopalem ordinationem, eam ubivis extra Urbem a catholico Epi-
siastica sancit, necesse est ut fidei professionem rite profitearis
de Successores praestes. Edoceas quoque volumus clerum et popu-
is ut, te ducente, Christi praecepta studiose in cotidiana vita ser-
Sancto in te et ambules assidue sicuti Jesu discipulus usque ad
ardo Sagredo et Joanne Nepomuceno intercedentibus. Datum
mini biomillesimo vicesimo quarto, Pontificatus Nostri duodeci-
mo.

Roma Luani, Pont. Ap.

Ferenc püspök Isten Szolgáinak Szolgája szeretett fiának **Mirko Štefkovićnak**, a Szabadkai Egyházmegye papságából, eddigi egyházmegyei vagyongazdálkodónak, a Nagybecskereki Egyházmegye kinevezett Püspökének, üdvözlés és áldás. Az Úristenbe vetve reményünket és az emberek üdvösségi iránti vágytól vezérelve tevékenyen hirdetjük az Evangéliumot minden népnek, hogy így az Anyaszentegyház – amellyel az Isten megismerteti útjait, hogy az Úr világosságában az Ő ösvényein járjon (vö. Iz 2, 3.5) – minél több utódnak örvendjen. Miközben örömmel emlékezünk meg mindarról, ami az apostoli küldetés és a lelkipásztori szolgálat alapját alkotja és egyben a keresztyén lelkek javát szolgálja az egyetemes Egyházban, figyelmünk a Nagybecskereki Egyházmegye lelki szükségleteire irányul, amelynek széke megüresedett és új főpásztorát várja, miután tiszteletreméltó Németh László S.V.D testvérünket áthelyeztük a Belgrádi Főegyházmegye élére. Rád gondoltunk, kedves fiunk, aki többéves papi szolgálatod során a Szabadkai Egyházmegyében számos érdemmel, hitbéli szilárdsággal, a lelkek iránti buzgalommal, emberi érelyekkel és megalapozott jó hírnévvel ékesítetted fel magad, amelyek alapján alkalmasnak tartunk arra, hogy ezt az új szolgálatot átvedd. Meghallgatva tehát az Államtitkárság és a Püspöki Dikasztérium tanácsát, Apostoli tekintélyünk teljességével **NAGYBECSKEREKI** Püspökké nevezünk ki téged, minden hozzátartozó jogkörrel és kötelezettséggel. A püspökszentelést Róma városán kívül bárhol elfogadhatod, a liturgikus előírások betartása mellett. Azt megelőzően le kell tenned a hitvallást és a hűségesküt Nekünk és Utódainknak, az Egyház törvényei és rendelkezései szerint. Azt akarjuk, hogy döntésünket tudasd egyházmegyéd papságával és hívő népével, akiket szeretettel arra buzdítunk, hogy vezetésed alatt a mindennapi életben hűségesen éljenek Krisztus Örömhíre szerint. Ezért, szeretett Fiam, fogadd be azt az erőt, amely nem tőled származik, hanem a Szentlélektől, és a Boldogságos Szűz Mária, valamint Szent Gellért és Nepomuki Szent János közbenjárásával segítve, Jézus tanítványaként menj el fáradhatatlanul egészen a föld végső határáig (vö. Ap-Csel 1, 8). Kiadva Rómában, Lateránánál, március hónap tizennyolcadik napján, az Úr kétezer-huszonegyedik esztendejében, Pápaságunk tizenkettedik évében.

Ferenc pápa

Caesar Burgazzi, Pápai főjegyző

Franjo biskup Sluga Slugu Božjih ljubljennom sinu Mirku Štefkoviću, iz klera Subotičke biskupije, dosadašnjem biskupijskom ekonomu, izabranom zrenjaninskom biskupu, pozdrav i blagoslov. S pouzdanjem u Gospodina, djelotvorno svjedočimo Evanđelje među narodima potkrijepljeni željom za spasenjem ljudi, kako bi se sveta Crkva uvijek radovala brojnijem potomstvu, dok ga Bog uči svojim putovima i da hodi njegovim stazama, u svjetlosti Gospodnjoj (usp. *Iz* 2, 3.5). Dok rado mislimo na sve to što predstavlja temelj apostolskog poslanja i pastoralne službe, čime se skrbi za dobro kršćanskih duša u cijeloj Crkvi, želimo uputiti na duhovne potrebe zrenjaninske Crkve, upražnjene nakon premještaja časnog brata Ladislava Németa, S.V.D., u Beogradsku nadbiskupiju, koja čeka novog pastira. Mislili smo na tebe, dragi sine, koji si u svojem dugogodišnjem svećeničkom radu u rodnoj Subotičkoj biskupiji sabrao zasluge, čvrstoćom vjere, brigom za duše, te urešen ljudskim vrlinama i obdaren osvjedočenim ugledom, da te možemo smatrati sposobnim za preuzimanje ove nove dužnosti. Razmotrivši dakle mišljenje Državnog tajništva i odvagavši savjet Dikasterija za biskupe, puninom Naše Apostolske vlasti, postavljamo te za **ZRENJANINSKOG** biskupa, sa svim pripadajućim pravima i odgovarajućim naloženim obvezama. Što se tiče tvog biskupskog ređenja, možete ga primiti bilo gdje izvan grada Rima od katoličkog biskupa kojeg odabereš. Prije toga, međutim, kako crkveni zakon nalaže, potrebno je da položiš ispovijest vjere i položiš prisegu vjernosti Nama i Našim nasljednicima na ovoj Stolici. Također želimo da kler i narod tvoje biskupije upoznaš s ovim Naš dekretom, te ih sve pozivamo da, nasljeđujući tebe, marljivo obdržavaju Kristove propise u svom svakodnevnom životu. Primi dakle, ljubljeni Sine, snagu koja ne tebe dolazi od Duha Svetoga i hodi neprestano poput Isusovog učenika do kraja zemlje (usp. *Dj* 1, 8), po zagovoru Blažene Djevice Marije, svetih Gerarda Sagreda i Ivana Nepomuka. Dano u Rimu, kod Laterana, osamnaestog dana mjeseca ožujka, godine Gospodnje dvije tisuće dvadeset i četvrte, dvanaeste godine našega pontifikata.

Franjo Papa

Caesar Burgazzi, Apostolski protonotar

ÖNÉLETRAJZ

Štefković Mirko, 1977. szeptember 24-én született, Szabadkán (Tavankút), Štefković Ivan és Dominika (szül. Ivanković) második fiaként. Bátyja Josip, a Szabadkai Egyházmegye papja, jelenleg a zombori espereskerület esperese és a zombori Szent Kereszt Felmagasztalása és Tavelić Szent Miklós plébániák plébánosa. Öccse Nikola, nős, három gyermek apja. Édesapjuk 1994-ben hunyt el, édesanyjuk pedig egyedül nevelte három fiát, szerény körülmények között.

Az általános iskolát Tavankúton, Nagyfényen majd Szabadkán, a Paulinum Püspöki Klasszikus Gimnáziumot pedig Szabadkán fejezte be. Katonai szolgálatát Nišben töltötte, majd visszatérte után, msgr. dr. Pénzes János, szabadkai megyéspüspök, Rómába küldte papnövendékként, ahol az első két évet a Casa Balthasar Intézetben, majd a többi hatot a Pápai Germanicum et Hungaricum Kollégiumban töltötte. Filozófiai tanulmányait a Pápai Urbaniana Egyetemen végezte, 1998. és 2000. között, majd teológiát tanult a Pápai Gergely Egyetemen, ahol 2006-ban fundamentális teológiából licenciátusi fokozatot szerzett.

Pénzes püspök Rómában, 2003. május 3-án diakónussá szentelte. Ezt követően egy évet a horgosi Havas Boldogasszony plébánián töltött, pasztorális gyakorlaton. Pappá szentelésére Szabadkán, 2004. június 29-én került sor, az Avilai Szent Teréz Székesegyházban.

Posztgraduális tanulmányai elvégztével, hazaérkezése után, a megyéspüspök személyi titkárává, valamint a Püspöki Hatóság jegyzőjévé nevezték ki, amely szolgálatokat 2020-ig végezte, majd 2021-ben a Szabadkai Egyházmegye vagyongazdálkodójává és a Josephinum Papi Otthon igazgatójának feladatkörével bízták meg. Az egyházmegye ceremóniamestere és szóvivője volt 2011-től 2023-ig.

Időközben a Szent Ciril és Metód Nemzetközi Püspöki Konferencia segédtitkára volt 2010-től, majd 2016. és 2021. között, a konferencia titkári tisztségét töltötte be.

BIOGRAFIJA

Mirko Štefković, rođen je 24. rujna 1977. godine u Subotici (Tavankutu), kao drugi od trojice sinova Ivana i Dominike rođene Ivanković. Stariji brat Josip je dijecezanski svećenik, a trenutno vrši službu dekana Somborskog dekanata i župnika u somborskim župama Uzvišenja sv. Križa i Sv. Nikole Tavelića. Mlađi brat Nikola je oženjen i ima troje djece. Otac je preminuo 1994. godine, te je majka u skromnim uvjetima sama othranila trojicu sinova.

Osnovnu školu je pohađao u Tavankutu, pa u Starom Žedniku i u Subotici, a potom je u Biskupijskoj klasičnoj gimnaziji „Paulinum“ u Subotici stekao srednjoškolsko obrazovanje. Godinu dana je zatim proveo u Nišu na odsluženju vojnog roka, a po povratku kući u ljeto 1997. godine ga je subotički biskup, mons. dr. János Péntzes, kao svećeničkog kandidata poslao u Rim, gdje je najprije dvije godine proveo u zavodu za odgoj duhovnih zvanja „Casa Balthasar“, a ostalih šest godina je boravio u Papinskom kolegiju Germanicum et Hungaricum. Studij filozofije pohađao je od 1998. do 2000. godine na Papinskom sveučilištu Urbanijana, a potom je studirao teologiju na Papinskom sveučilištu Gregorijana, gdje je 2006. godine postigao licencijat iz fundamentalne teologije.

Biskup Péntzes ga je 3. svibnja 2003. godine u Rimu zareadio za đakona, te je godinu dana proveo na pastoralnoj praksi u župi Snježne Gospe u Horgošu. Za svećenika je zaređen 29. lipnja 2004. godine u subotičkoj katedrali sv. Terezije Avilske.

Po povratku s poslijediplomskog studija imenovan je osobnim biskupovim tajnikom i bilježnikom u Biskupskom ordinarijatu, a te dužnosti je vršio do 2020. godine, da bi 2021. godine bio imenovan biskupijskim ekonomom i ravnateljem svećeničkog doma „Josephinum“. Od 2011. godine povjerene su mu i službe biskupijskog ceremonijara i glasnogovornika, koje je obnašao do 2023. godine.

Pomoćnim tajnikom Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda imenovan je 2010. godine, da bi 2016. godine bio izabran za njezinog generalnog tajnika, a tu dužnost je vršio do 2021. godine.

A fentiek mellett 2007. májusától 2011. júniusáig a „Zvonik” katolikus havilap fő- és felelős szerkesztője, több mandátumban az Egyházmegyei Tanácsosak Testülete, a Papi Szenátus és az Egyházmegyei Gazdasági Bizottság tagja is, valamint Szabadka Város Kegyeleti Bizottságának tagja. A Szabadkai Egyházmegye Teológiai-katekétikai Intézetében fundamentális teológiát tanít, valamint a szerbiai Mária Rádió állandó lelki munkatársa is. Szabad idejében kedveli a gyors gyaloglást és a kerékpározást, valamint a papi futsalválogatott tagja is. Anyanyelve, a horvát nyelv mellett, felsőfokon beszél szerbül, magyarul, olaszul és németül, középfokon pedig angolul.

Osim navedenih služba od svibnja 2007. do lipnja 2011. godine bio je glavni i odgovorni urednik Katoličkog lista „Zvonik“, te u više mandata član Zbora biskupijskih savjetnika, Prezbiterskog i Ekonomskog vijeća biskupije, kao i Odbora za komemoraciju nevinim žrtvama stradalima 1944. i 1945. godine na području Grada Subotice. Na Teološko-katehetskom institutu Subotičke biskupije predaje fundamentalnu teologiju. Redoviti je suradnik Radio Marije Srbije. U slobodno vrijeme bavi se brzim hodanjem i biciklizmom, a član je svećeničke reprezentacije u malom nogometu. Pored materinjeg hrvatskog, govori srpski, mađarski, talijanski i njemački, a služi se i engleskim jezikom.

MONS. ŠTEFKOVIĆ MIRKO PÜSPÖK CÍMERÉNEK BEMUTATÁSA

A két részre osztott pajzs alakú címert a püspöki szolgálat jelképe, a zöld színű püspöki kalap és annak két oldalt lelógó díszjei ölelik körül.

A **felső, kék színű mező** az eget, a lelkieket, a természetfelettit, valamint Krisztus istenségét, azaz isteni természetét hivatott megjeleníteni. Az eget az **arany színű nap** uralja, amelynek formája emlékeztet a Jézus Társasága (jezsuiták) címerére, hiszen Mirko püspök filozófiai és teológiai képzését, valamint papi neveltetését – pappá szentelése előtt és után is – ebben a szerzetesközösségben kapta. A nap ragyogó fényében helyezkedik el a piros színű **P-X Krisztus monogram**, amely Krisztus emberségét, emberi természetét szimbolizálja. A fénysugarak, amelyek előtörnek a *magasságból felkelő naptól*, jelképesen utalnak a püspök jelmondatára, amelyet Izajás próféta könyvéből választott: **„Járjunk az Úr világosságában”**, amellyel szeretné hangsúlyozni az egész Egyház – a pástor és a rábízott hívek – Krisztus felé haladó közös zarándoklását. A kék szín egyben a víz szimbóluma is, a két folyóé, a Tiszáé és a Dunáé, amelyek körülölelik mindkét egyházmegyét, a Szabadkait, amelynek szülötte és a Nagybecskerekit, amelynek új püspöke, illetve a keresztség vizéé, amely által „Krisztus megvilágosított” minket és ezáltal a világosság gyermekeivé váltunk.

Az Isten világossága kegyelmével beragyogja és felmelengeti az Isten Igéjének magvait, amelyek jó földbe, a hívek szívébe hullottak, és megadja, hogy azok felnövekedve bőséges termést hozzanak. Ezt jelképezik a **búzakalászkok**, amelyek egyben utalnak Mirko püspök származására is, a bácskai rónaságra, ahol a gabona évszázadok óta az ezen a vidéken élők életető ereje. Az egyik búzaszálból három kalász is előtör, mintegy jelképezve a Szentháromságot és Isten kegyelmének túlaradó bőségét. A búza ugyanakkor az Eucharisztia (Oltáriszentség) szimbóluma is, azé a kenyéré, amely Krisztus testévé változik át. Ezért a búzkalász, amely egyesíti a címer felső kék mezejét az alsó zölddel, emlékeztet arra, hogy az Ég az Isten Igéjének megtestesülése által leszállt a földre (a grafika úgy ábrázolja, mint a kék mező „belépése” a zöldbe),

OPIS BISKUPSKOGA GRBA MONS. MIRKA ŠTEFKOVIĆA

Unutar okvira koji čini prepoznatljivi zeleni biskupski šešir s kićankama, simbol biskupske službe, nalazi se grb u obliku štita, podijeljen na dva temeljna polja.

Gornje plavo polje simbolizira nebo i duhovno, transcendentalno, te Kristovo božanstvo tj. njegovu božansku narav. Nebom dominira **sunce zlatne boje**, koje oblikom upućuje i na grb Družbe Isusove, redovničke zajednice u kojoj je biskup Mirko primio filozofsko-teološku i svećeničku formaciju, kako prije tako i nakon svećeničkog ređenja. Unutar sunca, tj. svjetlosti nalazi se **Kristov monogram P-X**, crvene boje koja simbolizira Kristovo čovještvo, tj. ljudsku narav. Zrake svjetlosti koje izbijaju iz *mladog sunca s visine* simbolički prikazuju biskupovo geslo, koje je uzeo iz Knjige proroka Izaije „**U Gospodnjoj hodimo svjetlosti**“ (Iz 2,5), želeći istaknuti zajednički hod cijele Crkve, i pastira i povjerenih mu vjernika, prema Kristu. Plava boja je i simbol vode, dviju rijeka koje omeđuju obje biskupije; rodnu Subotičku i novu Zrenjaninsku - Tisa i Dunav, te voda krštenja po kojem nas je „Krist prosvijetlio“ te smo postali djeca svjetla.

Božja svjetlost obasjava i grije svojom mилоšću zrno Riječi Božje koje je posijano u dobru zemlju, u vjerničko srce, te daje da ono uzraste i donosi obilan rod, što simboliziraju **klasovi pšenice, žita**, koje ujedno označava i porijeklo biskupa Mirka – bačka ravnicu u kojoj je žito stoljećima životna snaga stanovnika ovih krajeva. Iz jedne stabljike žita klase se čak tri klasa – simbol Presvetog Trojstva i obilja milosti Božje. Pšenica je i simbol Euharistije, kruha koji postaje Kristovo Tijelo. Zato stabljika žita koja spaja gornje plavo polje i donje zeleno polje – simbolizirajući Nebo koje je sišlo na zemlju utjelovljenjem Riječi Božje (grafički prikazano i kao „ulazak“ plavog polja unutar zelenog), i ta Riječ koja je Tijelo postala, po svojim plodovima žito ujedinjuje Nebo i zemlju, čovjeka i Boga.

Donje zeleno polje simbolizira zemlju, napose plodnu vojvođansku ravnicu, te iako jedno polje, vizualno ostavlja dojam dva spojena zelena polja – dvije ravnice; biskupova rodna Bačka (Subotička biskupija)

a Testté lett Ige bőséges gabona termése által egyesíti az Eget a földdel, az embert az Istennel.

Az alsó zöld mező a földet jelképezi, különösen is a termékeny vajdasági síkságot, és habár egyetlen mezőről van szó, ez vizuálisan mégis két zöld mező – két rónaság – egyesülésének hatását kelti; a püspök szülőhazája Bácska (Szabadkai Egyházmegye) és Bánát (Nagybecskerekai Egyházmegye), amelynek most püspöke lett, egyetlen mezőt, egy egységes egészet alkotnak.

Mindennek az alapja, amely úgy a címerből, mind a püspök eddigi papi életéből is kitűnik, maga a **Szentírás**, amelyet a címerben a nyitott könyv jelképez. Szimbóluma ez a Bibliának, Isten Szavának (Igéjének), amelyet Isten „jó földbe vet”, az emberi szívekbe, ahol kihajt, felnő és bőséges termést hoz, ezzel közelebb segítve az embert Istenhez (mint fentebb a világosság), így egyesítve őt Vele az Eucharisztia (Oltáriszentség) és Isten Szava (Igéje) által.

A pajzs és a címer fölött helyezkedik el a **kereszt**, mint a püspöki szolgálát jól felismerhető heraldikai (címertani) szimbóluma, alul pedig arany szalagban a püspök jelmondata latin nyelven.

ft. Lasić Tomislav

i sada Banat (Zrenjaninska biskupija), čiji je biskup postao, a opet obje čine jednu zajedničku cjelinu, jedno polje.

Temelj svega, kako vizualno unutar grba, tako i u biskupovu dosadašnjem svećeničkom životu je **Sveto Pismo**, koje u grbu simbolizira otvorena knjiga. Ono simbolizira Bibliju, Riječ Božju, koju Bog „sije na dobru zemlju“, u ljudsko srce, odakle klija, raste, i donosi obilat rod, približavajući čovjeka Bogu (gore prema svjetlosti) i sjedinjujući ga s Njim upravo po Euharistiji i Božjoj Riječi.

Ponad štita i grba nalazi se **križ** kao prepoznatljivi heraldički simbol biskupske službe, te u podnožju zlatna vrpca s biskupovim geslom na latinskom jeziku.

Grb je tako svojevrsni heraldički sažetak ispovijesti vjere i dosadašnjih životnih puteva, a ujedno i molitva novog biskupa za zajednički hod i rast u vjeri s povjerenim mu dušama.

vlč. Tomislav Lasić

ELŐKÉSZÜLET A SZÉKESEGYHÁZBAN

A püspökszentelés menetének ismertetése előtt a következő ének hangzik el:

Hitélet: 292/B

1. Bé - ke Fe - je - del - me, szent - sé - ges Is - te - nünk!
2. Ma - ri - ji - no sr - ce, u - zor sve - ga mi - ra,
Úr Jé - zus szent Szi - ve, bé - ké - ért es - dek - lünk. Bé - két adj
kod Sr - ca svog Si - na ti nas za - go - va - raj. Mi - ra daj

10:50-től ft. Tapolcsányi Emánuel és ft. Vukov Marijan közlik a püspökszentelés menetének rövid ismertetést, továbbá a meghívottak és vendégek köszöntésére kerül sor.

Időközben a koncelebráló papok helyet foglalnak a székesegyházban. A protokollal megbízott személyek a helyükre kísérik a meghívott vendégeket.

A szertartás megkezdése előtt a következő énekek hangzanak el:

H 300

♩ = 60
Fel - mutat ég - be szent Gellért keresztje, ah - hoz, ki hozzánk küldte, ki az Eszme.
A - pos - to - lod volt, bol - dog magyar nem - zet, áld - juk a szén - tet!

PRIPRAVA U KATEDRALI

Prije početka tumačenja obreda biskupskog ređenja pjeva se:

szí - vünk - nek, bé - két csa - lá - dunk - nak,
sr - ci - ma, mi - ra o - bi - te - lji - ma,
bé - két nem - ze - tünk - nek, bé - két a vi - lát - nak!
mi - ra na - ro - di - ma, mi - ra cije - lom svije - tu.

U 10:50 sati će vlč. Emánuel Tapolcsányi i vlč. Marijan Vukov **ukratko protumačiti obred biskupskog ređenja, te pozdraviti uzvanike i goste.**

Svećenici koncelebranti u međuvremenu zauzimaju mjesta u katedrali. Osobe zadužene za protokol odvede pozvane goste do njihovih mjesta.

Prije početka slavlja pjeva se:

2. Ős eleinket a krisztusi hitre
végtelen kegyel kegyes Isten vitte.
Gellértől nyertük, hogy jó lett a kezdet,
áldjuk a Szentet!
3. Életét még zöld keresztünkre tűzte,
lett vértanúknak s főpapoknak tükre.
Fehér virághoz piros rózsát szerzett,
áldjuk a Szentet!

BEVEZETŐ SZERTARTÁS

10:55-kor megszólalnak a székesegyház harangjai. Ekkor elindul a bevonulási körmenet a püspöki palotából a székesegyház főbejáratnak irányába. Az asszisztenciát az a diakónus követi, aki az evangéliumos könyvet viszi, utána jönnek a delegátusok áldozópapok, majd a szentelendő, msgr. Štefkovič Mirko, következnek a neki segédkező két áldozópap, ft. Štefkovič Josip és ft. Koleszár József kíséretében, őket a társszentelő püspökök msgr. dr. Gangemi Santo Rocco, apostoli nuncius, érsek, és msgr. Svalina Fabijan, a szerémségi püspök követik, és végül diakónusok kíséretében a főszentelő püspök, msgr. dr. Német László SVD, belgrádi érsek, metropolita következnek.

BEVONULÁSI ÉNEK

Amíg a bevonulás tart, a következő ének hangzik el:

H 232

Zeng a ha-rang hí - vó szó-val e szép ün-nep regge-lén.
Összegyűltünk ol - tá - rod-nál, kél szívünkben új re-mény.

Föl-di baj-ban, gyötre - lembe - n tú-nik, mú-lik é - le - tünk,

ál - do - za - tod e - re - jé - ben új é - let - re éb-re-dünk.

UVODNI OBREDI

U 10:55 sati zazvone katedralna zvona, a iz Doma biskupije kreće ulazna procesija prema glavnom ulazu katedrale. Iza asistencije slijedi đakon koji nosi E-vandelistar, potom prezbiteri delegati, pa izabranik mons. Mirko Štefković, uz kojega su dvojica prezbitera pratitelja, preč. Josip Štefković i vlč. József Koleszár, zatim biskupi koncelebranti, potom biskupi suzareditelji mons. dr. Santo Rocco Gangemi, nadbiskup, apostolski nuncij, i mons. Fabijan Svalina, srijemski biskup, te na kraju, u pratnji đakona, glavni zareditelj mons. dr. Ladislav Nemet SVD, beogradski nadbiskup i metropolit.

ULAZNA PJESMA

Dok traje ulazna procesija pjeva se:

- 2 Dicsőség a magasságban, élő Krisztus, teneked.
Szent halálod dicsősége megnyitá a mennyeket.
Békességünk csak tebenned van a földön minekünk,
bízva lépünk nyomaidba, tudjuk, hozzád érkezünk.

 3. Most az oltár Golgotáján újul a szent áldozat,
bűneinkért felajánlod, édes Jézus, magadat.
Mi is néked följánljuk minden dolgunk, életünk,
oltárodnál megújulva új életet élhetünk.
-

A főszentelő a püspöki széknél megkezdi a szertartást.

Érsek: Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében.

Mind: **Ámen.**

Érsek: Békesség veletek!

Mind: **És a te lelkeddel.**

Érsek: Testvéreim! Ismerjük be bűneinket,
hogy méltón vehessünk részt a szentmisén.

Mind: **Gyónom a mindenható Istennek és nektek, testvéreim,
hogy sokszor és sokat vétkeztem
gondolattal, szóval, cselekedettel és mulasztással:
én vétkem, én vétkem, én igen nagy vétkem.
Kérem ezért a Boldogságos,
mindenkor Szűz Máriát,
az összes angyalokat és szenteket, és titeket, testvéreim,
hogy imádkozzatok érettem Urunkhoz, Istenünkhöz.**

Érsek: Irgalmazzon nekünk a mindenható Isten,
bocsássa meg bűneinket,
és vezessen el az örök életre.

Mind: **Ámen.**

URAM, IRGALMAZZ

Mind: Szigeti Kilián: *Kyrie – Missa Hungarica*

DICSŐSÉG

Az érsek előénekli: Dicsőség a magaságban Istennek!

Mind: Szigeti Kilián: *Gloria – Missa Hungarica*

Glavni zareditelj kod katedre započinje slavlje.

Nadbiskup: U ime Oca i Sina i Duha Svetoga.

Svi: **Amen.**

Nadbiskup: Mir vama!

Svi: **I s duhom tvojim.**

Nadbiskup: Braćo i sestre, priznajmo svoje grijeh
da mogremo proslaviti sveta otajstva.

Svi: **Ispovijedam se Bogu svemogućemu
i vama, braćo,
da sagriješih vrlo mnogo
mišlju, riječju, djelom i propustom:
moj grijeh, moj grijeh, moj preveliki grijeh.
Zato molim Blaženu Mariju
vazda Djevicu, sve anđele i svete, i vas braćo,
da se molite za me Gospodinu Bogu našem.**

Nadbiskup: Smilovao nam se svemogući Bog,
otпустиo nam grijehе naše
i priveo nas u život vječni.

Svi: **Amen.**

GOSPODINE

Svi: Szigeti Kilián: *Kyrie – Missa Hungarica*

SLAVA

Nadbiskup zapjeva: Slava Bogu na visini!

Svi: Szigeti Kilián: *Gloria – Missa Hungarica*

KÖNYÖRGÉS

Érsek: Könyörögjünk.

Istenünk, te úgy akartad,
hogy kimondhatatlanul gazdag kegyelmedből
szolgád, Mirko áldozópap ma Egyházad élére kerüljön.
Add meg neki, hogy a püspöki tisztség szolgálatát
méltón töltse be,
és irányításod alatt a reá bízott népet
szavával és példájával vezesse.
A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiaid által,
aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben,
Isten mindörökkön-örökké.

Mind: **Ámen.**

AZ IGE LITURGIÁJA

OLVASMÁNY

Iz 2, 1-5

Eljövendő országába minden népet összegyűjt az Úr.

Lektor: Olvasmány Izajás próféta könyvéből

Izajásnak, Ámosz fiának látomása Júdáról és Jeruzsálemről: Az utolsó időkben az Úr házának hegye szilárdan áll majd a hegyek tetején, és magasabb lesz a halmoknál. Odaözönlének mind a nemzetek, feléje tart számos nép, és így szól: „Rajta, menjünk fel az Úr hegyére, Jákob Istenének házához, hogy tanítson meg útjaira, és így ösvényein járhassunk. Mert a Sionról jön a törvény, és Jeruzsálemből az Úr tanítása.” Ő ítéletet tart majd a nemzetek fölött, és igazságot szolgáltat számtalan népnek. Ők meg beolvasztják ekevasnak kardjukat és sarlóknak lándzsáikat. Nemzet nem emel kardot nemzet ellen, és nem tanul többé hadviselést. Jákob háza, gyertek, járjunk az Úr világosságában!

Ez az Isten ígéje.

Mind: **Istennek legyen hála.**

ZBORNA

Nadbiskup: Pomolimo se.

Bože, po obilju svoje neizrecive milosti danas želiš postaviti za predvodnika svoje Crkve zrenjaninske službenika svoga, prezbitera Mirka. Pomozi mu da dostojno vrši dužnost biskupske službe; daj da, pod tvojim stalnim ravnanjem, upravlja povjerenim pukom – riječju i primjerom. Po Gospodinu našem, Isusu Kristu, Sinu tvome, koji s tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog po sve vijeke vjekova.

Svi: **Amen.**

LITURGIJA RIJEČI

PRVO ČITANJE

Iz 2, 1-5

Gospodin sabire sve narode u vječni mir kraljevstva Božjega.

Čitač: Čitanje knjige proroka Izaije

Viđenje Izaije, sina Amosova, o Judeji i Jeruzalemu: Dogodit će se na kraju dana: Gora doma Gospodnjeg bit će postavljena vrh svih gora, uzvišena iznad svih bregova. K njoj će se stjecati svi narodi, nagnut će mnoga plemena i reći: „Hajde, uzidiimo na Goru Gospodnju, u Dom Boga Jakovljeva. On će nas naučiti svojim putovima, hodit ćemo stazama njegovim. Jer iz Siona će Zakon izaći, iz Jeruzalema riječ Gospodnja.“ On će biti sudac narodima, mnogim će suditi plemenima, i oni će mačeve prekovat u plugove, a koplja u srpove. Neće više narod dizat mača protiv naroda nit se više učit ratovanju. Hajde, dome Jakovljev, u Gospodnjoj hodimo svjetlosti!

Riječ Gospodnja.

Svi: **Bogu hvala.**

Az előénekes éneкли, és mindnyájan megismétlik:

A - ki né - kem szol - gál, en - gem kö - ves - sen,
és a - hol én va - gyok, ott lesz az én szol - gám.

Előénekes: Az Úr az én pásztorom, nincs hiányom semmiben,
zöldellő réteken ad helyet nékem.
Csöndes folyóvizek mellett nevelt föl engem
fölüdítette az én lelkemet.

Mindnyájan megismétlik az antifónát.

Előénekes: Az igazság ösvényén vezetett engem,
az ő nevéért.
Ha halál völgyében járok, nem félek a rossztól,
mert Te ott vagy velem.

Mindnyájan megismétlik az antifónát.

Előénekes: A te vessződ és pásztorbotod
megvigasztal engem.
Asztalt terítesz nekem,
hogy szorongatóim szégyent valljanak.

Mindnyájan megismétlik az antifónát.

Előénekes: Megkented olajjal fejemet,
színültig töltöd kelyhemet.
És a te irgalmasságod kísér engem,
életemnek minden napján.
Hogy az Úr házában lakjam
időtlen időkig.

Mindnyájan megismétlik az antifónát.

Solist zapjeva, pa svi ponove antifonu:

**Ako mi tko hoće služiti, neka ide za mnom.
I gdje sam ja, ondje će biti i moj služitelj.**

Solist: Gospod je pastir moj: ni u čem ja ne oskudijevam;
na poljanama zelenim on mi daje odmora.
Na vrutke me tihane vodi
i krijepi dušu moju.

Svi ponove antifonu.

Solist: Stazama pravim on me upravlja
radi imena svojega.
Pa da mi je i dolinom smrti proći,
zla se ne bojim, jer si ti sa mnom.

Svi ponove antifonu.

Solist: Tvoj štap i palica tvoja
utjeha su meni.
Trpezu preda mnom prostireš
na oči dušmanima mojim.

Svi ponove antifonu.

Solist: Uljem mi glavu mažeš,
čaha se moja prelijeva.
Dobrota i milost pratit će mene
sve dane života moga.
U Gospodnjem ću Domu prebivati
kroz dane mnoge.

Svi ponove antifonu.

Szent Péter maga is előjáró, és Krisztus szenvedésének tanúja.

Lektor: Szentlecke Szent Péter apostol első leveléből

Szeretteim! Akik közületek előjárók, azokat mint magam is előjáró és Krisztus szenvedéseinek tanúja, s egyszer majd nyilvánvalóvá váló dicsőségének is részese, kérem: legeltessétek az Istennek rátok bízott nyáját; viseljétek gondját ne kényszerből, hanem önként, az Isten szándéka szerint; ne haszonlesésből, hanem buzgóságból. Ne zsarnokoskodjatok a választottak fölött, hanem legyetek a nyájnak példaképei. Ha majd megjelenik a legfőbb Pásztor, elnyeritek a dicsőség hervadhatatlan koszorúját.

Ez az Isten ígéje.

Mind: **Istennek legyen hála.**

Az előénekes énekli, és mindnyájan megismétlik az Alleluját.

Előénekes: Uram, te jól tudsz mindent: tudod, hogy szeretlek téged.

Sustarješina i svjedok Kristovih patnja.

Čitač: Čitanje Prve poslanice svetoga Petra apostola

Predragi! Starješine među vama opominjem, ja sustarješina i svjedok Kristovih patnja, a zato i zajedničar slave koja se ima očitovati: pasite povjereno vama stado Božje, nadgledajte ga – ne prisilno, nego dragovoljno, po Božju; ne radi prljava dobitka, nego oduševljeno; i ne kao gospodari Baštine nego kao uzori stada. Pa kad se pojavi Natpastir, primit ćete neuveli vijenac slave.

Riječ Gospodnja.

Svi: **Bogu hvala.**

ALELUJA

Iv 21, 17d

Solist zapjeva, pa svi ponove:

Gregorijanski napjev

A - le - lu - ia, a - le - lu - ia, a - le - lu - ia.

Solist: Gospodine, ti sve znaš! Tebi je poznato da te volim.

Legeltesd juhaimat! Legeltesd bárányaimat!

Diakónus: Az Úr legyen veletek.

Mind: **És a te lelkeddel.**

Diakónus: Evangélium ✠ Szent János könyvéből.

Mind: **Dicsőség neked, Istenünk.**

Diakónus: Midőn Jézus megjelent tanítványainak, és étkezett velük, megkérdezte Simon Pétert: „Simon, János fia, jobban szeretsz-e engem, mint ezek?” Péter így szólt: „Igen, Uram, te tudod, hogy szeretlek!” Erre Jézus azt mondta neki: „Legeltesd bárányaimat!” Aztán újra megkérdezte tőle: „Simon, János fia, szeretsz te engem?” Ő azt felelte: „Igen, Uram, tudod, hogy szeretlek.” Erre azt mondta neki: „Legeltesd juhaimat!” Majd harmadszor is megkérdezte tőle: „Simon, János fia, szeretsz engem?” Péter elszomorodott, hogy harmadszor is megkérdezte: „Szeretsz engem?”, és ezt válaszolta: „Uram, te mindent tudsz, azt is tudod, hogy szeretlek!” Jézus pedig ismét ezt mondta: „Legeltesd juhaimat!”

Ezek az evangélium igéi.

Mind: **Áldunk téged, Krisztus!**

A diakónus a főszentelőhöz viszi az evangéliumos könyvet csókra, ezután a könyvet az oltárra helyezi.

Pasi jaganjce moje, pasi ovce moje!

Đakon: Gospodin s vama.

Svi: **I s duhom tvojim.**

Đakon: Čitanje ✠ svetog Evanđelja po Mateju

Svi: **Slava tebi Gospodine.**

Đakon: Kad se Isus ukazao svojim učenicima i doručkovao s njima, reče Šimunu Petru: „Šimune Ivanov, ljubiš li me više nego ovi?“ Odgovori mu: „Da, Gospodine, ti znaš da te volim!“ Kaže mu: „Pasi jaganjce moje!“ Upita ga po drugi put: „Šimune Ivanov, ljubiš li me?“ Odgovori mu: „Da, Gospodine, ti znaš da te volim!“ Kaže mu: „Pasi ovce moje!“ Upita ga treći put: „Šimune Ivanov, voliš li me?“ Ražalosti se Petar što ga upita treći put: „Voliš li me?“ pa mu odgovori: „Gospodine, ti sve znaš! Tebi je poznato da te volim.“ Kaže mu Isus: „Pasi ovce moje!“

Riječ Gospodnja.

Svi: **Slava tebi, Kriste!**

Đakon odnese Evanđelistar predsjedatelju na poljubac, pa ga položi na oltar.

A SZENTELÉS

Mindnyájan állva maradnak és éneklik a Szentlélek hívó himnuszát:

H 259

Jöjj, Szent - lé - lek Úr - is - ten,
á - raszd re - ánk tel - je - sen

menny-ből fé - nyes - sé - ge - det,

menny-ből fé - nyes - sé - ge - det!

R) Jöjj el, jöjj el, jöjj el, jöjj el,

jöjj, Szent - lé - lek Úr - is - ten!

LITURGIJA REĐENJA

Svi ostanu stajati te se pjeva himan Duhu Svetomu.

2. Dođi, Oče ubogih, djelitelju dara svih, dođi, srca svjetlosti, dođi, srca svjetlosti. R) Dođi, dođi! Dođi, dođi! Dođi, Duše Presveti! 3. Jöjj el, lelki vígaszunk, Testi, lelki támaszunk, Érezzük bőségedet, Érezzük bőségedet. R) Jöjj el, jöjj el, jöjj el, jöjj el, Jöjj, Szentlélek Úristen! 4. Umornima odmore, u vrućini lahore, razgovore žalosnih, razgovore žalosnih. R) Dođi, dođi! Dođi, dođi! Dođi, Duše Presveti!	5. Ó dicső nap, híveid Sötétséges szíveit Világítsd be, légy velünk, Világítsd be, légy velünk. R) Jöjj el, jöjj el, jöjj el, jöjj el, Jöjj, Szentlélek Úristen! 6. Svim što vjeru imaju, što se u te ufaju, sedam svojih dara daj sedam svojih dara daj. R) Dođi, dođi! Dođi, dođi! Dođi, Duše Presveti! 7. Esdve kérünk, ó engedd, Hogy elnyerjük a mennyet, S megláthassuk színedet, Megláthassuk színedet. R) Jöjj el, jöjj el, jöjj el, jöjj el, Jöjj, Szentlélek Úristen!
-

A JELÖLT BEMUTATÁSA

A főszentelő és a társszentelő püspökök mitrával a fejükön odamennek az oltár elé helyezett székekhez és leülnek. A szentelendőt a neki segédkező áldozópapok a főszentelőhöz kísérik, majd msgr. Gyuris László, az általános helynök, a következő szavakkal fordul a főszentelőhöz:

Főtisztelendő Atya! A Nagybecskereki Egyházmegye kéri,
hogy Mirko áldozópapot szenteld fel a püspöki tisztségre.

Főszentelő: Megvan-e rá az apostoli parancsotok?

Áldozópap: Megvan.

Főszentelő: Olvastassék fel!

Mons. Gangemi Santo Rocco, apostoli nuncius, felmutatja az okmányt majd mindenki helyet foglal. Ő felolvassa az apostoli parancs első bekezdést, majd ft. Koleszár József felolvassa annak magyar nyelvű fordítását, majd ft. Štefković Josip a horvát nyelvű fordítást. A felolvasás végén mindenki válaszol:

Deo gratias! *(Istennek legyen hála!)*

HOMÍLIA

A szentelendő és a neki segédkező áldozópapok visszatérnek a helyükre, a főszentelő pedig homíliát mond.

A JELÖLT ÍGÉRETE

A homília után mindnyájan ülve maradnak. Egyedül a szentelendő áll fel és a főszentelő elé lép, aki a következő szavakkal fordul hozzá:

Az egyházatyák ősi hagyománya úgy kívánja,
hogy azt, akit püspökké szentelnek,
a nép színe előtt kérdezzük meg: megfogadja-e,
hogy a hitet megőrzi, és hivatását teljesíti.
Akarod-e tehát, kedves Testvérem, a Szentlélek kegyelmével
mindhalálig teljesíteni azt a hivatást,
amelyet az apostolok reánk bízta,
és amelyet kézfeltételünk által most átadunk neked?

Szentelendő: Akarom.

PREDSTAVLJANJE IZABRANIKA

Glavni zareditelj i biskupi suzareditelji, s mitrom na glavi, odu do sjedala ispred oltara te sjednu. Prezbiteri pratitelji doprate izabranika pred glavnoga zareditelja, te mu se mons. László Gyuris, generalni vikar, obrati ovim riječima:

Prečasni Oče, Crkva zrenjaninska ište da prezbitera Mirka zarediš za odgovornu službu biskupstva.

Glavni zareditelj: Imate li apostolski nalog?

Pratitelj: Imamo.

Glavni zareditelj: Neka se čita.

Apostolski nuncij mons. Santo Rocco Gangemi pokaže apostolski nalog, te svi sjednu. On pročita prvi pasus apostolskog naloga, te vlč. József Koleszár čita prijevod na mađarski jezik, a potom preč. Josip Štefković čita prijevod na hrvatski. Nakon što se apostolski nalog pročita svi uskliknu:

Deo gratias! (*Bogu hvala!*)

HOMILIJA

Prezbiteri pratitelji se s izabranikom vrate na svoja mjesta, a biskup glavni zareditelj drži homiliju.

OBEĆANJE IZABRANIKA

Poslije homilije svi ostanu sjediti. Ustane samo izabranik te pristupi pred glavnoga zareditelja, koji mu se obrati ovim riječima:

Drevna uredba svetih otaca nalaže
da onaj koji ima biti zaređen za biskupa
bude pitan pred narodom
o nakani čuvanja vjere i vršenja službe.
Hoćeš li, dakle, predragi brate, milošću Duha Svetoga,
sve do smrti vršiti službu
što nam je od apostola povjerena
i što ćemo je sada polaganjem ruku i tebi predati?

Izabranik: Hoću.

Főszentelő:

Akarod-e hűségesen és szüntelenül hirdetni
Krisztus evangéliumát?

Szentelendő: Akarom.

Főszentelő:

Akarod-e tisztán és sértetlenül megőrizni a hitletéteményt úgy,
ahogy azt az apostolok kora óta
mindig és mindenütt őrizte az Egyház hagyománya?

Szentelendő: Akarom.

Főszentelő:

Akarod-e építeni Krisztus testét, az Egyházat,
és meg akarsz-e maradni annak egységében
a püspökök testületével együtt,
Szent Péter apostol utódjának tekintélye alatt?

Szentelendő: Akarom.

Főszentelő:

Akarsz-e hűségesen engedelmeskedni
Szent Péter apostol utódjának?

Szentelendő: Akarok.

Főszentelő:

Akarod-e az áldozópapokkal és szerpapokkal,
a szolgálatban társaiddal,
Isten szent népét
jóságos atya módjára gondozni
és az üdvösség útjára irányítani?

Szentelendő: Akarom.

Glavni zareditelj:

Hoćeš li vjerno i ustrajno propovijedati
Kristovo evanđelje?

Izabranik: Hoću.

Glavni zareditelj:

Hoćeš li poklad vjere, što je po predaji još od apostola
uvijek i svugdje sačuvan u Crkvi,
čuvati čistim i cjelovitim?

Izabranik: Hoću.

Biskup glavni zareditelj:

Hoćeš li Kristovo Tijelo, njegovu Crkvu,
graditi i trajno ostati u njegovu jedinstvu
sa zborom biskupa,
pod vlašću nasljednika blaženoga Petra apostola?

Izabranik: Hoću.

Biskup glavni zareditelj:

Hoćeš li vjerno iskazivati posluš
nasljedniku blaženoga Petra apostola?

Izabranik: Hoću.

Biskup glavni zareditelj:

Hoćeš li se kao dobar otac
brinuti za sveti Božji narod,
zajedno sa svojim suradnicima u službi
prezbiterima i đakonima,
i upravljati ga na put spasenja?

Izabranik: Hoću.

Főszentelő:

Akarsz-e Urunk szent nevéért
barátságosan és könyörületesen
viselkedni a szegények,
az idegenek és minden rászoruló iránt?

Szentelendő: Akarok.

Főszentelő:

Akarod-e jó pásztorként keresni a tévelygő juhokat,
és Urunk nyájába visszavezetni azokat?

Szentelendő: Akarom.

Főszentelő:

Akarsz-e a mindenható Istenhez
az ő szent népéért szüntelenül könyörögni,
és a főpapi hivatásban
feddhetetlenül munkálkodni?

Szentelendő: Akarok, Isten segítségével.

Főszentelő:

Isten tegye teljessé a jót,
amit megkezdett benned.

LITÁNIA

Mindnyájan felállnak. A püspökök leteszik a mitrát, a főszentelő közben imára hív:

Most imádkozzunk, testvéreim,
hogy mindenható Istenünk jósága
gondoskodjék Egyházának javáról,
és árássa el a jelöltnek lelkét bőven adott kegyelme.

Diakónus: Boruljunk térdre!

A szentelendő arcra borul, mindenki más, amennyiben lehetséges, letérdel.

Biskup glavni zareditelj:

Hoćeš li, radi imena Gospodinova,
biti ljubazan i milosrdan
prema siromasima i tuđincima
i prema svima koji oskudijevaju?

Izabranik: Hoću.

Biskup glavni zareditelj:

Hoćeš li kao dobar pastir tražiti zalutale ovce
i ponovno ih dovoditi Gospodnjem ovčinjaku?

Izabranik: Hoću.

Biskup glavni zareditelj:

Hoćeš li se moliti bez prestanka
svemogućemu Bogu za sveti narod
i besprijeckorno obavljati službu
vrhovnog svećeništva?

Izabranik: Hoću, s Božjom pomoću.

Biskup glavni zareditelj:

Bog, koji je u tebi započeo dobro djelo,
neka ga i dovrši.

LITANIJSKA PROŠNJA

Svi ustanu, a biskupi odlože mitru. Biskup glavni zareditelj poziva na molitvu:

Pomolimo se, predragi,
da svemogućí i milosrdni Bog
izdašno izlije svoju milost na ovog izabranika,
na dobrobit Crkve.

Đakon: Prignimo koljena.

Izabranik se prostre na tlo, a svi ostali po mogućnosti kleknu.

U - ram, ir - gal - mazz ne - künk! U - ram ir - gal - mazz ne - künk!
Krisz - tus, ke - gyel - mezz ne - künk! Krisz - tus ke - gyel - mezz ne - künk!
U - ram, ir - gal - mazz ne - künk! U - ram ir - gal - mazz ne - künk!

Szűz Má - ri - a, Is - ten any - ja! Kö - nyö - rögj é - ret - tünk!
Kö - nyö - rög - je - tek é - ret - tünk!

Szent Mihály főangyal,
Mindnyájan szent angyalok,

könyörögj érettünk!
könyörögj érettünk!

Szent József,
Szent Péter apostol,
Szent Pál apostol,
Szent András apostol,
Szent Jakab apostol,
Szent János apostol,
Szent Tamás apostol,
Szent Jakab apostol,
Szent Fülöp apostol,
Szent Bertalan apostol,
Szent Máté apostol,
Szent Simon apostol,
Szent Tádé apostol,
Szent Mátyás apostol,
Szent Mária Magdolna,
Szent István vértanú,
Antiochiai Szent Ignác vértanú,
Szent Lőrinc vértanú,
Szent Perpétua és Felicitász

könyörögj érettünk!
könyörögj érettünk!
könyörögj érettünk!
könyörögj érettünk!
könyörögj érettünk!
könyörögj érettünk!
könyörögj érettünk!
könyörögj érettünk!
könyörögj érettünk!
könyörögj érettünk!
könyörögj érettünk!
könyörögj érettünk!
könyörögj érettünk!
könyörögj érettünk!
könyörögj érettünk!
könyörögj érettünk!
könyörögj érettünk!
könyörögj érettünk!

vértanúasszonyok,
Szent Ágnes vértanú,
Szent Gellért püspök,
Tavelic Szent Miklós áldozópap,

könyörögjétek érettünk!
könyörögj érettünk!
könyörögj érettünk!
könyörögj érettünk!

Gospodine, smiluj se!
Kriste, smiluj se!
Gospodine, smiluj se!

Gospodine, smiluj se.
Kriste, smiluj se.
Gospodine, smiluj se.

Sveta Marijo, majko Božja,
Sveti Mihovile,
Sveti Božji anđeli,
Sveti Ivane Krstitelju,

moli za nas.
moli za nas.
molite za nas.
moli za nas.

Sveti Josipe,
Sveti Petre,
Sveti Pavle,
Sveti Andrija,
Sveti Jakove,
Sveti Ivane,
Sveti Toma,
Sveti Jakove,
Sveti Filipe,
Sveti Bartolomeju,
Sveti Mateju,
Sveti Šimune,
Sveti Tadeju,
Sveti Matija,
Sveta Marijo Magdaleno,
Sveti Stjepane,
Sveti Ignacije Antiohijski,
Sveti Lovro,
Sveta Perpetuo i Felicito,
Sveta Janjo,
Sveti Gerarde,
Sveti Nikola Taveliću,

moli za nas.
moli za nas.
moli za nas.
moli za nas.
moli za nas.
moli za nas.
moli za nas.
moli za nas.
moli za nas.
moli za nas.
moli za nas.
moli za nas.
moli za nas.
moli za nas.
moli za nas.
moli za nas.
moli za nas.
moli za nas.
molite za nas.
moli za nas.
moli za nas.
moli za nas.

Szent Gergely pápa,
 Szent Ágoston püspök
 Szent Atanáz püspök,
 Szent Vazul püspök,
 Szent Márton püspök,
 Szent Cirill és Metód,
 Szent Benedek,
 Szent Ferenc és Domonkos,
 Xavéri Szent Ferenc,
 Vianney Szent János,
 Sienai Szent Katalin,
 Avilai Szent Teréz,
 Árpád-házi Szent Erzsébet,
 Kis Szent Teréz,
 Szent István király,
 Szent László király,
 Mindnyájan horvát szentek
 és boldogok,
 Mindnyájan magyar szentek
 és boldogok,
 Istennek minden szentjei,

könyörögj érettünk!
 könyörögj érettünk!
 könyörögj érettünk!
 könyörögj érettünk!
 könyörögj érettünk!
 könyörögjétek érettünk!
 könyörögj érettünk!
 könyörögjétek érettünk!
 könyörögj érettünk!
 könyörögj érettünk!
 könyörögj érettünk!
 könyörögj érettünk!
 könyörögj érettünk!
 könyörögj érettünk!
 könyörögj érettünk!

könyörögjétek érettünk!

könyörögjétek érettünk!
 könyörögjétek érettünk!

Légy _____ ir - gal - mas! Ments meg, U - ram min - ket!

Minden gonosztól,
 Minden bűntől,
 Az örök haláltól,
 Megtestesülésed által,
 Halálod és feltámadásod által,
 Szentlelked kiáradása által,

ments meg, Uram, minket.
 ments meg, Uram, minket.
 ments meg, Uram, minket.
 ments meg, Uram, minket.
 ments meg, Uram, minket.
 ments meg, Uram, minket.

Sveti Grgure,	moli za nas.
Sveti Augustine,	moli za nas.
Sveti Atanazije,	moli za nas.
Sveti Bazilije,	moli za nas.
Sveti Martine,	moli za nas.
Sveti Ćirile i Metode,	molite za nas.
Sveti Benedikte,	moli za nas.
Sveti Franjo i Dominiče,	molite za nas.
Sveti Franjo Ksaverski,	moli za nas.
Sveti Ivane Marija Vianeju,	moli za nas.
Sveta Katarina Sijenska,	moli za nas.
Sveta Terezijo od Isusa,	moli za nas.
Sveta Elizabeto Ugarska,	moli za nas.
Sveta Terezijo od Djeteta Isusa,	moli za nas.
Sveti Stjepane kralju,	moli za nas.
Sveti Ladislave kralju,	moli za nas.
Svi sveci i svetice hrvatskog naroda,	molite za nas.

Svi sveci i svetice mađarskog naroda,	molite za nas.

Svi sveci i svetice Božje,	molite za nas.

Milostiv budi,	oslobodi nas, Gospodine.
Od svakoga zla,	oslobodi nas, Gospodine.
Od svakoga grijeha,	oslobodi nas, Gospodine.
Od smrti vječne,	oslobodi nas, Gospodine.
Po utjelovljenju svojem,	oslobodi nas, Gospodine.
Po smrti i uskrsnuću svojem,	oslobodi nas, Gospodine.
Po izlijevanju Duha Svetoga,	oslobodi nas, Gospodine.

Mi, _____ bú - nő - sök! Ké - rünk té - ged hall - gass meg min - ket!

Hogy szent Egyházadat
kormányozni és megerősíteni
méltóztassál, kérünk téged, hallgass meg minket.
Hogy a római pápát és az egész
papi rendet a szent vallásban
megtartani méltóztassál, kérünk téged, hallgass meg minket.
Hogy e kiválasztottadat
megáldani méltóztassál, kérünk téged, hallgass meg minket.
Hogy e kiválasztottadat megáldani
és megszentelni méltóztassál, kérünk téged, hallgass meg minket.
Hogy e kiválasztottadat megáldani,
megszentelni és felszentelni
méltóztassál, kérünk téged, hallgass meg minket.
Hogy a világ minden népének
békességet és igaz egyetértést
adni méltóztassál, kérünk téged, hallgass meg minket.
Hogy a különböző megpróbáltatásokban
szenedőknek irgalmadat
megmutatni méltóztassál, kérünk téged, hallgass meg minket.
Hogy minket szent szolgálatodban
megerősíteni és megtartani
méltóztassál, kérünk téged, hallgass meg minket.
Jézus, az élő Isten Fia, kérünk téged, hallgass meg minket.

Krisz - tus, hall - gass min - ket! Krisz - tus, hall - gas min - ket!
Krisz - tus, hall - gas meg min - ket! Krisz - tus, hall - gas meg min - ket!

Grešnici,
Da se dostojiš svoju svetu Crkvu
voditi i čuvati,
Da se dostojiš rimskoga biskupa
sve crkvene redove
u svetoj vjeri sačuvati,
Da se dostojiš ovog izabranika
blagosloviti,
Da se dostojiš ovog izabranika
blagosloviti i posvetiti,
Da se dostojiš ovog izabranika
blagosloviti, posvetiti
i zarediti,
Da se dostojiš svim narodima
mir i pravu slogu
darovati,
Da se dostojiš svim patnicima
svoje milosrđe
udijeliti,
Da se dostojiš nas same
u tvojoj svetoj
službi potkrijepiti i sačuvati,
Isuse, Sine Boga živoga,

Kriste, čuj nas!
Kriste, usliši nas!

tebe molimo, usliši nas.

tebe molimo, usliši nas!

tebe molimo, usliši nas.

tebe molimo, usliši nas!

tebe molimo, usliši nas.

tebe molimo, usliši nas.

tebe molimo, usliši nas.

tebe molimo, usliši nas.

tebe molimo, usliši nas.

tebe molimo, usliši nas.

Kriste, čuj nas!
Kriste, usliši nas!

A főszentelő feláll és mondja:

Légy kegyes esdeklő könyörgésünkre, Urunk,
és megadva szolgálj nekünk,
a papság kegyelmének teljességét,
áldásod erejét áraszd ki reá.
Krisztus, a mi Urunk által.

Mind: **Ámen.**

Diakónus: Álljatok fel!

Mindnyájan felállnak és állva maradnak, amíg a szentelési imádság be nem fejeződik.

KÉZRÁTÉTEL

A szentelendő feláll és a főszentelő elé lépve letérdel. Közben a püspökök felteszik a mitrát. A főszentelő két kezét a szentelendő fejére teszi. Így tesznek a jelenlévő püspökök is.

FELSZENTELŐ IMA

A püspökök leteszik a mitrát. A diakónus a főszentelőhöz viszi az evangéliumos könyvet, ő pedig kinyitja a könyvet és azt a szentelendő fejére helyezi. A könyvet a két diakónus tartja a felszentelő imádság végéig.

A főszentelő mondja vagy énekl:

A mi Urunk, Jézus Krisztus Atyja, Istenünk,
nagy irgalmú Atyánk és minden vigasztalás Istene,
te mennyei székhelyedről
kegyes szemmel nézed alázas népedet,
és ismeretes előtted minden, mielőtt létrejött volna.
Te törvényt alkottál Egyházadban jószágos igéd által,
és kiválasztottad az igazak nemzetségét Ábrahámától kezdve;
majd előljárókat és papokat állítva,
nem hagytad szentélyedet szolgálat nélkül,
mert abban leled kedvedet a világ kezdete óta,
hogy választottaid áldjanak téged.

Glavni zareditelj ustane te govori:

Milostiv budi, Gospodine, našim prošnjama:
izlij na ovoga svoga slugu
s puninom svećeničke milosti
silu svoga blagoslova.
Po Kristu, Gospodinu našem.

Svi: **Amen.**

Đakon: Ustanite.

Svi ustanu i ostanu stajati sve dok ne završi molitva ređenja.

POLAGANJE RUKU

Izabranik ustane, pristupi biskupu glavnomu zareditelju i pred njim klekne. Svi biskupi stave mitru. Glavni zareditelj izabraniku polaže ruke na glavu, te zatim to čine i svi drugi biskupi.

MOLITVA REĐENJA

Biskupi odlože mitru. Zatim đakon biskupu glavnom zareditelju donosi Evanđelistar, a ovaj ga otvorena položi izabraniku na glavu, te ga dvojica đakona drže nad izabranikovom glavom sve dok ne završi molitva ređenja.

Biskup glavni zareditelj govori:

Bože, Oče Gospodina našega Isusa Krista,
Oče milosrđa i Bože svake utjehe,
ti u visinama stanuješ i gledaš ponizne
i poznaješ ih i prije nego što postanu.
Svojom milosnom riječju dao si u svojoj Crkvi pravila:
ti si od iskona predodredio
rod pravednika počevši od Abrahama,
ti si prvake i svećenike postavljao
i svetišta svoga nisi ostavljao bez službe,
tebi se od početka svijeta svidjelo
proslavljati se u onima koje si odabrao.

A következő részt összekulcsolt kézzel minden szentelő püspök halkán mondja latin nyelven:

Et nunc effúnde super hunc eléctum
eam virtútem, quæ a te est, Spíritum principálem,
quem dedísti dilécto Filio tuo Iesu Christo,
quem ipse donávit sanctis Apóstolis,
qui constituérunt Ecclésiám per síngula loca
ut sanctuárium tuum,
in glóriam et laudem indeficiéntem nóminis tui.

Most tehát áraszd e kiválasztottadra azt az erőt, amely tőled származik: a vezetés Szentlelkét, akit megadtál Jézus Krisztusnak, szeretett Fiadnak, ő pedig odaajándékozta szent apostolainak, akik Egyházat szerveztek szerte a világon, hogy az legyen a te szentélyed, és nevedet szüntelenül dicsőítsük és áldjuk benne.

Majd egyedül a főszentelő folytatja:

Te jól ismered a szíveket, Atyánk.
E szolgádat te választottad ki a püspöki tisztségre:
add meg neki, hogy pásztorként vezesse szent nyájadat,
és feddhetetlen főpapként ténykedjen színed előtt
éjjel-nappal szolgálva téged, hogy fölségedet
lankadatlanul engesztelje bűneink miatt,
és oltárodra adományokat hozzon szent Egyházad nevében.
Add, hogy a Szentlélek ereje által a bűnök bocsánatára
főpapi hatalma legyen, amint ezt meghagyta,
hogy a tisztségeket kioSSza szent akarated szerint, és minden
köteléket oldjon, amint erre apostolaidnak hatalmat adtál.
Nagy szelídséggel és tiszta szívvel keresse kedvedet,
és jó illatú áldozatot mutasson be néked,
Fiad, Jézus Krisztus által:
mert szent Egyházadban őáltala tiéd a dicsőség, a hatalom és a
tisztelet a Szentlélekkel együtt most és mindörökkön-örökké.

Mind: **Ámen.**

Sljedeći dio, sklopljenih ruku, tihim glasom izgovaraju svi biskupi zareditelji na latinskom jeziku:

Et nunc effúnde super hunc eléctum
eam virtútem, quæ a te est, Spíritum principálem,
quem dedísti dilécto Filio tuo Iesu Christo,
quem ipse donávit sanctis Apóstolis,
qui constituérunt Ecclésiam per síngula loca
ut sanctuárium tuum,
in glóriam et laudem indeficiéntem nóminis tui.

A sada izlij na ovoga izabranika onu moć koja je od tebe – Duha vodstva, kojega daje ljubljenu Sinu svome Isusu Kristu, a on ga darova svetim apostolima, koji sazdaše Crkvu po pojedinim mjestima kao tvoje svetište, na slavu i neprestanu hvalu imena tvogega.

Nastavlja sâm biskup glavni zareditelj:

Podaj, Oče, poznavaoče srdaca,
ovom svome sluzi kojega si
izabrao za biskupstvo, da pase tvoje sveto stado
i da besprijekorno vrši službu vrhovnog svećeništva
služeći ti danju i noću, da neprestance umilostivljuje tvoje lice
i prinosi darove tvoje svete Crkve.
Daj da snagom Duha ima velikosvećeničku vlast
otpuštati grijeha po tvomem nalogu;
da dijeli službe po tvojoj zapovijedi
i razrješuje sve okove vlašću koju si dao apostolima;
neka ti omili blagošću i čistim srcem,
prinoseći ti miomiris,
po Sinu tvome Isusu Kristu,
po kojemu tebi slava i sila i čast,
s Duhom Svetim u svetoj Crkvi,
i sada i u vijeke vjekova.

Svi: Amen.

A püspökök felteszik a mitrát, a két diakónus pedig leveszi az evangéliumos könyvet a felszentelt fejről. A főszentelő és a társszentelők leülnek.

A FEJ MEGKENÉSE

A diakónus a főszentelőhöz viszi a szent olajjal telt edényt. A felszentelt a főszentelő elé térdel, aki megkeni a fejét, és közben mondja:

Isten, aki Krisztus főpapságának részesévé avatott téged, áraszson el csodálatos kegyelmének kenetével, és termékenyítse meg lelkedet bőséges áldásával.

AZ EVANGÉLIUMOS KÖNYV ÁTADÁSA

A főszentelő kezét mos, majd a diakónustól elveszi az evangéliumos könyvet, azt átnyújtja a felszenteltnek, és mondja:

Vedd az evangéliumot, és hirdesd Isten igéjét nagy türelemmel és tudománnyal.

A GYŰRŰ ÁTADÁSA

A diakónus az evangéliumos könyvet az oltárra helyezi. A felszentelt térdelve marad, a főszentelő pedig gyűrűt húz a felszentelt jobbjának gyűrűsujjára, és mondja:

Vedd a gyűrűt, a hűség jelképét,
és töretlen hittel felékesítve
sértetlenül őrizd Isten jegyesét, a szent Egyházat.

A MITRA ÁTADÁSA

A főszentelő a felszentelt fejére teszi a mitrát, és mondja:

Fogadd a mitrát! Tündököljék rajtad az életszentség fénye,
hogy a pásztorok fejedelmének eljövetelekor
érdemes légy a dicsőség hervadhatatlan koszorújára.

Biskupi stave mitru, đakoni pak uklone Evandelistar što su ga držali nad glavom zaređenoga, te svi sjednu.

MAZANJE GLAVE

Đakon glavnom zaređitelju donese posudu sa svetom krizmom. Zaređeni klekne pred glavnog zaređitelja te mu ovaj pomazuje glavu govoreći:

Bog, koji te učini dionikom Kristova vrhovnog svećeništva,
izlio na te otajstvenu pomast
i dao da donosiš rod duhovnog blagoslova.

PREDAJA EVANĐELISTARA

Biskup glavni zaređitelj opere ruke. Potom od đakona uzima Evandelistar i predaje ga zaređenomu, koji pred njega klekne, govoreći:

Primi evanđelje i propovijedaj riječ Božju
sa svom strpljivošću i poukom.

PREDAJA ZNAMENJA: PRSTEN

Đakon odloži Evandelistar na oltar, zaređeni ostane klečati, a glavni zaređitelj mu stavlja prsten na prstenjak desne ruke govoreći:

Primi prsten, znak vjere:
i neokrnjeno štiti Božju zaručnicu, svetu Crkvu,
neustrašivom vjerom urešen.

PREDAJA ZNAMENJA: MITRA

Biskup glavni zaređitelj stavlja zaređenomu mitru na glavu govoreći:

Primi mitru i neka u tebi blista sjaj svetosti
te, kad se pojavi prvak pastirā,
mogneš primiti neuveli vijenac slave.

A PÁSZTORBOT ÁTADÁSA

A főszentelő a felszenteltnek átadja a pásztorbotot, és mondja:

Vedd a botot, a pásztori tisztség jelét,
és ügyelj az egész nyájra,
amelyben a Szentlélek püspökül rendelt,
hogy vezesd Isten szent Egyházát!

A PÜSPÖKI SZÉK ELFOGLALÁSA

Mindnyájan felállnak. A főszentelő a társzentelő püspökökkel együtt a püspöki székhez vezeti az új püspököt. A főszentelő a felszentelt jobbján foglal helyet.

Ezalatt a kórus a következő éneket énekli: Halmos László: *Ecce sacerdos magnus.*

BÉKECSÓK

Az újonnan felszentelt püspök, a püspöki botot átadva, felkel és elfogadja a főszentelő, társzentelők és a jelenlévő püspökök békecsókját.

PREDAJA ZNAMENJA: ŠTAP

Biskup glavni zaređitelj predaje zaređenomu pastirski štap govoreći:

Primi štap, znak pastirske službe,
i pazi na svekoliko stado
u kojem te Duh Sveti postavi za biskupa
da ravnaš Božjom Crkvom.

ZAUZIMANJE BISKUPSKE STOLICE

Svi ustanu. Glavni zaređitelj, skupa s biskupima suzaređiteljima, povede novo-zaređenoga biskupa da sjedne na katedru, a biskup glavni zaređitelj mu sjedne zdesna.

Za to vrijeme zbor pjeva: Halmos László: *Ecce sacerdos magnus*.

CJELOV MIRA

Novozaređeni biskup, odloživši štap, ustaje i prima cjelov mira od biskupa glavnog zaređitelja, suzaređiteljâ i ostalih biskupa.

AZ EUKARISZTIA LITURGIÁJA

ADOMÁNYOK ELŐKÉSZÍTÉSE

Mialatt mindnyájan ülnek, a diakónusok a ministránsokkal együtt előkészítik az oltárt és az adományokat. Ezalatt a következő éneket éneklük:

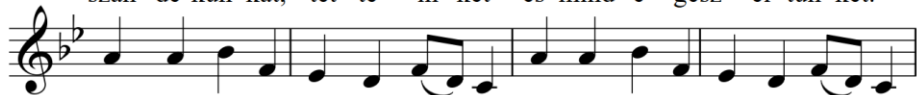
H: 220

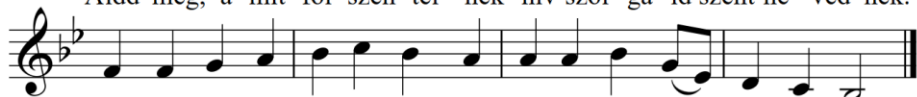
1. Ál - do - zat - tal já - rul_ hoz - zád, ó nagy Is - ten, hív né - ped,
4. Az ol - tá - ron meg - ú - jul most a ke - reszt ál - do - za - ta,
5. A ke - nyér - s bor ál - do - zat - tal fel - a - jánl - juk_ szí - vün - ket,

hogy vég - te - len jó - sa - go - dért há - lát ad - jon_ te - né - ked.
mint azt vér - rel bü - ne - in - kért Meg - vál - tónk be - mu - tat - ta.
szán - dé - kun - kat, tet - te - in - ket és mind e - gész él - tün - ket.

A gyer - me - ki hú szí - vek - nek, ál - do - zat - jat nem ve - ted_ meg,
Ám - bár it - ten nincs vér - on - tás, de meg - van az Is - ten - ál - dás,
Áldd meg, a - mit föl - szen - tel - nek hív szol - gá - id szent ne - ved - nek.

száll - jon ar - ra or - szá - god - ból is - te - ni szent tet - szé - sed.
bő - ven á - rad ránk a vált - ság, vé - ré - nek szent har - ma - ta.
Ir - gal - mas - ság é - des Aty - ja, ó hall - gas meg ben - nün - ket.

EUHARISTIJSKA LITURGIJA

PRIPRAVA DAROVA

Svi sjednu, a đakoni s poslužiteljima započnu pripremu oltara i darova. Za to vrijeme se pjeva:

PGPN: 224

1. O - če naš do - bri, u te vje - ru - je - mo, koj si na
ne - bu ka - o i na zem - lji: je - dan u bo - štvu
a troj si u Troj - stvu, sav na svem svije - tu.

2. Mi tvoji sluge stvoreni od tebe,
po tvom smo Sinu spaseni od pakla,
od svetog Duha krstom posvećeni
za djecu tvoju.
3. Darove ove stavljamo pred tebe,
rad naših ruku, plod sa naših njiva.
Kruh taj i vino, Bože, ti posveti
po svojoj riječi.
4. Od sviju zala ti nas, Bože, brani,
vodi nas stazom kreposnog života,
k nebeskoj slavi daj nam doći svima
živjeti s tobom.

Főcelebráns püspök:

Imádkozzatok, testvéreim, hogy az én áldozatom és a tiétek kedves legyen a mindenható Atyaisten előtt.

Mind: Fogadja el az Úr kezedből az áldozatot nevének dicséretére és dicsőségére, mindannyiunk és az egész Anyaszentegyház javára.

Főcelebráns püspök:

Urunk, Istenünk, felajánlunk neked a dicséret áldozatát, hogy szolgálatunkat egyre tökéletesebben végezhesd. Te minket, méltatlanokat nagy kegyelmedben részesítettél; segíts meg jóságosan, hogy ajándékaidhoz mindig méltók legyünk. Krisztus, a mi Urunk által.

Mind: Ámen.

Az adományok feletti imádságot követően a koncelebráló püspökök elhagyják helyeiket és az oltárhoz mennek.

AZ EUKARISZTIKUS IMA

Főcelebráns püspök: Az Úr legyen veletek!

Mind: És a te lelkeddel.

Főcelebráns püspök: Emeljük föl szívünket!

Mind: Fölemeltük az Úrhoz.

Főcelebráns püspök: Adjunk hálát Urunknak, Istenünknek.

Mind: Méltó és igazságos.

Főcelebráns püspök:

(Mert) valóban méltó és igazságos, illő és üdvös, hogy mindig és mindenütt hálát adjunk neked, mi Urunk, szentséges Atyánk, mindenható, örök Isten;

Biskup predsjedatelj:

Molite, braćo i sestre, da moja i vaša žrtva bude ugodna Bogu Ocu svemogućemu.

Svi: Primio Gospodin žrtvu iz tvojih ruku na hvalu i slavu svojega imena i na korist nama i čitavoj svojoj svetoj Crkvi.

Biskup predsjedatelj:

Prinosimo ti, Gospodine, žrtvu hvale da obnoviš naše služenje novim silama te da ono što si nama nevrjednima povjerio sam milostivo izvršiš.

Po Kristu, Gospodinu našem.

Svi: Amen.

Nakon Molitve nad prinosima biskupi suslavitelji odlože solideo i rasporede se oko oltara.

EUHARISTIJSKA MOLITVA

Biskup predsjedatelj: Gospodin s vama!

Svi: I s duhom tvojim.

Biskup predsjedatelj: Gore srca!

Svi: Imamo kod Gospodina.

Biskup predsjedatelj: Hvalu dajmo Gospodinu Bogu našem.

Svi: Dostojno je i pravedno.

Biskup predsjedatelj:

Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da vazda i svagdje zahvaljujemo tebi, Gospodine, sveti Oče, svemogući vječni Bože.

Te Egyszülöttedet Szentlelkeddel az új és örök szövetség
Főpapjává felkentéd,
és csodálatos rendeléssel szentül meghagyta,
hogy az ő egyetlen papsága fennmaradjon az Egyházban.

Bár Krisztus egész megváltott népét királyi papsággá tette,
de testvéri szeretetből egyeseket kiválaszt,
hogy a kézzel által,
szolgálatának részesévé váljanak.

A világmegváltó áldozatot újítsák meg Jézus nevében,
és Fiadnak készítsék el a húsvéti lakomát,
szent néped között a szeretetben élen járjanak,
az igével táplálják, és erősítsék a szentségek által.

Ők életüket neked és testvéreik üdvösségének
szolgálatára szenteljék,
hogy hasonlóvá váljanak Krisztushoz,
és mindig tanúságot tegyenek arról,
hogy hisznek benned, és szeretnek téged.

(És) ezért mi is, az összes angyallal és szentekkel együtt
Urunknak vallunk Téged, és ujjongva mondjuk (zenjük):

SZENT VAGY

Mind: Szigeti Kilián: *Sanctus – Missa Hungarica*

Főcelebráns püspök / Biskup predsjedatelj:

Vere Sanctus es, Dómine,
et mérito te laudat omnis a te cóndita creatúra,
quia per Fílium tuum,
Dóminum nostrum Iesum Christum,
Spíritus Sancti operánte virtúte,
vivíficas et sanctíficas univérssa,
et pópulum tibi congregáre non désinis,
ut a solis ortu usque ad occásum
oblátio munda offerátur nómini tuo.

Ti si Jedinorođenoga Sina svoga pomazao Duhom Svetim
za svećenika novoga i vječnoga saveza
i odredio da njegovo jedinstveno svećeništvo
nastavlja živjeti u njegovoj Crkvi.

On sav svoj narod odlikuje kraljevskim svećeništvom,
a iz ljubavi prema braći odabire ljude
koji polaganjem ruku
postaju dionici njegove svećeničke službe.

Oni, u njegovo ime;
obnavljaju žrtvu ljudskoga spasenja,
tvojim vjernima pripravljaју vazmenu gozbu,
prednjače ljubavlju, hrane ih tvojom riječju
i krijepe svetim otajstvima.

Oni posvećuju život tebi i spasu braće,
nastoje postati slika samoga Krista
i postojano svjedočiti ljubav i vjernost tebi.

Zato i mi, Gospodine, s anđelima i sa svima svetima,
tebe slavimo i ushićeni klićemo:

SVET

Svi: Szigeti Kilián: *Sanctus – Missa Hungarica*

Biskup predsjedatelj i koncelebranti / Főcelebráns püspök és koncelebránsok együttl:

Súpplīces ergo te, Dómine, deprecámur,
ut hæc múnera, quæ tibi sacránda detúlimus,
eódem Spírītu sanctificáre dignéris,
ut Corpus et ✠ Sanguis fiant
Fílii tui Dómini nostri Iesu Christi,
cuius mandáto hæc mystéria celebrámus.

Ipse enim in qua nocte tradebatur
accépit panem
et tibi grátias agens benedíxit,
fregit, dedítque discípulis suis, dicens:

A CCÍPITE ET MANDUCÁTE EX HOC OMNES:
HOC EST ENIM CORPUS MEUM,
QUOD PRO VOBIS TRADÉTUR.

Símili modo, postquam cenátum est,
accípiens cálicem,
et tibi grátias agens benedíxit,
dedítque discípulis suis, dicens:

A CCÍPITE ET BÍBITE EXEO OMNES:
HIC EST ENIM CALIX SÁNGUINIS MEI
NOVI ET ÆTÉRNÍ TESTAMÉNTI,
QUI PRO VOBIS ET PROMULTIS EFFUNDÉTUR
IN REMISSIÓNEM PECCATÓRUM.
HOC FÁCITE IN MEAM COMMÉMORATIÓNEM.

Főcelebráns püspök / Biskup predsjedatelj:

Mystérium fidei.

Első koncelebráns:

Ö tegyen minket neked szentelt örök áldozattá,
hogy elnyerhessük az örökséget választottaiddal:
elsősorban Isten Anyjával,
a Boldogságos Szűz Máriával,
Szent Józseffel, az ő jegyesével,
szent apostolaiddal, a dicsőséges vértanúkkal,
és minden szenttel együtt.
Az ő közbenjárásukban bízva reméljük,
hogy mindenkor megsegítesz minket.

Svi / Mind:

**Halálotat hirdetjük, Urunk,
és hittel valljuk feltámadásodat,
amíg el nem jössz.**

Biskup predsjedatelj i koncelebranti / Főcelebráns püspök és koncelebránsok
együtt:

Mémores ígitur, Dómine,
eiúsdem Fílii tui salutíferæ passiónis
necnon mirábilis resurrectiόνis
et ascensiónis in cælum,
sed et præstolántes álterum eius advéntum,
offérimus tibi, grátias referéntes,
hoc sacrificíum vivum et sanctum.
Réspice, quæsumus, in oblatiónem Ecclésiæ tuæ
et, agnóscens Hóstiam,
cuius voluísti immolatióne placári,
concéde, ut qui Córpoze et Ságuine Fílii tui refícimur,
Spírítu eius Sancto repléti,
unum corpus et unus spírítus inveniámur in Christo.

Prvi koncelebrant:

Učinio nas Duh Sveti vječnim darom za tebe
da zadobijemo baštinu s tvojim odabranicima:
s blaženom Djevicom Bogorodicom Marijom,
s blaženim Josipom njezinim zaručnikom,
s blaženim apostolima tvojim i slavnim mučenicima,
i sa svima svetima.
Uzdamo se da će nam njihov zagovor
kod tebe uvijek pomagati.

Második koncelebráns:

Kérünk, Istenünk,
hogy engesztelő áldozatunk
hozzon az egész világnak békét és üdvösséget.
Erősítsd meg hitben és szeretetben
földi zarándokútját járó Egyházadat,
szolgádat, Ferenc pápánkat
és Mirko püspökünket,
akit ma az Egyház pásztorává rendeltél,
a püspökök testületét, a papságot és egész megváltott népedet.

Harmadik koncelebráns:

Teljesítsd kegyesen házad népe kéréseit,
hiszen te akartad, hogy színed elé álljunk.
Jóságos atyánk, vond magadhoz irgalmasan
a világon szétszóródott valamennyi gyermekedet.

Negyedik koncelebráns:

Elhunyt testvéreinket pedig és mindazokat,
akik a te kegyelmedben költöztek el ebből a világból,
fogadd be jóságosan országodba,
ahol, reményünk szerint,
dicsőségedben velük együtt mi is
örökre gazdagon részesülünk
Krisztus Urunk által,
mert általa árasztod el minden jóval a világot.

Főcelebráns püspök és koncelebránsok együtt / Biskup predsjetelj i koncelebranti zajedno:

PER IPSUM, ET CUM IPSO, ET IN IPSO,
EST TIBI DEO PATRI OMNIPOTÉNTI,
IN UNITÁTE SPÍRITUS SANCTI,
OMNIS HONOR ET GLÓRIA
PER ÓMNIA SÆCULA SÆCULÓRUM.

Drugi koncelebrant:

Molimo te, Gospodine,
da ova žrtva našega pomirenja
bude za mir i na spasenje svega svijeta.
Crkvu svoju na putu zemaljskom
utvrđuj u vjeri i ljubavi
sa slugom svojim papom našim Franjom
i biskupom našim Mirkom,
koji je danas zaređen za pastira Crkve zrenjaninske,
sa zborom biskupa, sveukupnim klerom
i narodom što si ga sebi stekao.

Treći koncelebrant:

Usliši molbe ove svoje zajednice
koja, tvojom milošću, ovdje pred tobom stoji.
Sve sinove i kćeri svoje širom svijeta
ti, blagi Oče, milostivo k sebi privedi.

Četvrti koncelebrant:

Našu pokojnu braću i sestre
i sve koji u tvojoj ljubavi prijeđoše s ovoga svijeta
dobrostitivo primi u svoje kraljevstvo,
gdje se i mi nadamo zajedno s njima
vječno uživati u tvojoj slavi,
po Kristu, našem Gospodinu,
po kojemu sva dobra svijetu daješ.

Svi zapjevaju / Mindnyájan éneklik.

Amen.

AZ ÁLDOZÁS SZERTARTÁSA

Főcelebráns püspök:

Üdvözítőnk parancsára és isteni tanítása szerint
így imádkozunk:

Mind:

**Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy,
szenteltesd meg a te neved;
jöjjön el a te országod;
legyen meg a te akaratod,
amint a mennyben, úgy a földön is.
Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma;
és bocsásd meg vétkeinket,
miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek;
és ne vígy minket kísértésbe;
de szabadíts meg a gonosztól.**

Főcelebráns püspök:

Szabadíts meg, kérünk, Urunk, minden gonosztól;
Adj kegyesen békét napjainkban,
hogy irgalmadból mindenkor bűn és baj nélkül éljünk,
míg reménykedve várjuk az örök boldogságot
és Üdvözítőnknek, Jézus Krisztusnak dicsőséges eljöttét.

Mind:

**Mert tied az ország, a hatalom és a dicsőség
mindörökké. Ámen.**

Főcelebráns püspök:

Urunk, Jézus Krisztus, te azt mondtad apostolaidnak:
Békességet hagyok rátok, az én békémet adom nektek.
Ne vétkeinket nézzed, hanem Egyházad hitét,
őrizd meg szándékod szerint békében,
és add meg teljes egységét.
Aki élsz és uralkodol mindörökkön-örökké.

Mind: Ámen.

OBRED PRIČESTI

Biskup predsjedatelj:

Spasonosnim zapovijedima potaknuti
i božanskim naukom poučeni usuđujemo se govoriti:

Svi:

**Oče naš, koji jesi na nebesima,
sveti se ime tvoje,
dođi kraljevstvo tvoje,
budi volja tvoja, kako na nebu tako i na zemlji.
Kruh naš svagdanji daj nam danas
i otpusti nam duge naše
kako i mi otpuštamo dužnicima našim
i ne uvedi nas u napast,
nego izbavi nas od zla.**

Biskup predsjedatelj:

Izbavi nas, molimo, Gospodine, od svih zala,
daj milostivo mir u naše dane,
da s pomoću tvoga milosrđa
budemo svagda i slobodni od grijeha
i sigurni od sviju nereda, čekajući blaženu nadu:
dolazak Spasitelja našega Isusa Krista.

Svi:

**Jer tvoje je kraljevstvo
i slava i moć u vjekove!**

Biskup predsjedatelj:

Gospodine Isuse Kriste, ti si rekao svojim apostolima:
mir vam ostavljam, mir vam svoj dajem;
molimo, ne gledaj naše grijeha,
nego vjeru svoje Crkve;
daruj joj mir i jedinstvo kako je volja tvoja.
Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova.

Svi: **Amen.**

Főcelebráns püspök: Az Úr békéje legyen veletek mindenkor.

Mind: **És a te lelkeddel.**

Diakónus: Engesztelődjete ki szívből egymással!

Mind: **Legyen békesség köztünk mindenkor.**

ISTEN BÁRÁNYA

Mind: *Jaganjče Božji*

A főcelebráns püspök és a koncelebránsok térdet hajtanak.

Főcelebráns püspök:

Íme, az Isten Báránya,
íme, aki elveszi a világ bűneit.
Boldogok, akik meghívást kaptak a Bárány lakomájára.

Mind: **Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj,
hanem csak egy szóval mondd, és meggyógyul az én lelkem.**

Minden koncelebráns bemártással áldozik. Az áldozás alatt a következő énekeket éneklük:

1.

H: 112

Ez nagy Szent-ség va-ló-ban, ezt i-mád-juk leg-job-ban,
me-lyet Jé-zus ne-künk ha-gyott tes-ta-men-tom-ban.

Biskup predsjedatelj: Mir Gospodnji bio vazda s vama.

Svi: **I s duhom tvojim.**

Dakon: Pružite mir jedni drugima.

JAGANJČE BOŽJI

Svi: *Jaganjče Božji*

Biskup predsjedatelj i svi koncelebranti zajedno pokleknu.

Biskup predsjedatelj:

Evo Jaganjca Božjeg,
evo onoga koji oduzima grijehe svijeta.
Blago onima koji su pozvani na gozbu Jaganjčevu.

Svi: **Gospodine, nisam dostojan da uniđeš pod krov moj,
nego samo reci riječ i ozdravit će duša moja.**

Svi koncelebranti se pričešćuju umakanjem. Za vrijeme pričesti se pjeva:

-
2. Jelen van itt test és vér, minden kinccsel ez felér, ha elhagyjuk vétkeinket, minden jót ígér.	5. Sei gelobt, gebenedeit, Heiligste Dreifaltigkeit, Sei gelobet und gehret Bis in Ewigkeit!
3. Budi, dakle, hvaljeno i od svakog slavljeno sveto Tilo Isusovo nama rođeno.	6. Gib uns wahre Buß' und Reu', Spreche uns von Sünden frei, Mach', dass unser ganzes Leben Dir geweiht sei.
4. Glad i vojsku i kugu, još i potrebu drugu odbij od nas, jaki Bože, i svaku tugu.	

1. Győ - ze-lem-ről é - ne-ke-l-jen nap-ke - let és nap-nyu-gat,
2. Egy - kor ér-tünk tes - tet öl-tött, kis gyer-mek-ként jött kö-zénk;

mil-li - ó szív ősz-sze-cseng-jen, ma-gasz-tal - ja az U - rat!
a ke-reszt-fán vé - re öm - lött vált - sá-gunk-nak bé - re-ként.

Krisz-tus új - ra föld-re szál-lott, ván-dor - lá-sunk tár - sa lett,
Most az ol - tár Gol-go - tá - ján új - ra itt a drá - ga vér,

mert sze-ret - te a vi - lá - got, ke - nyér-szín-be rej - te - zett.
ál - do-zat az Is - ten-Bá-rány, Krisz-tus tes - te a ke-nyér.

Krisz-tus, ke-nyér s bor szí-né-ben Úr s Ki-rály a föld fe-lett,

for-rassz egy-gyé bé-kes-ség-ben min - den. né-pet s nem-ze-tet!

3. Zúgjon hát a hálaének, szálljon völgyön, tengeren,
a szeretet Istenének dicsőség és üdv legyen!
Az egész föld legyen oltár, virág rajta a szívünk,
minden dalunk zengő zsoltár, tömjénillat a hitünk. R)
4. István király árva népe, te is hajtsd meg homlokod,
borulj térdre, szórd elébe minden gondod, bánatod!
A kereszt volt ezer éven reménységed oszlopa,
most is Krisztus jele legyen jobb jövődnek záloga! R)

Ne - bo go - ri, zem - lja bli - sta slu - ša - ju - ci Spa - sa Kri - sta ka - ko javl - ja
Sva - ka crkva Bo - gom ži - va na ol - ta - ru Kri - sta skri - va, i kroz ta - jnu javl -
ti - su - ca - ma: Ne boj - te se! Ja sam s va - ma! Ja sam s va - ma, I - sus ve - li,
ja na - ma: ja sam s va - ma! Ja sam s va - ma!
s na - ma o - stat žar - ko že - li, dok pod sve - tim pri - li - ka - ma
Srce ku - ca: Ja sam s va - ma! ma!

2. Svaka crkva Bogom živa
na oltaru Krista skriva,
i kroz tajnu javlja nama:
ja sam s vama! Ja sam s vama!
R) Ja sam s vama...
3. Moja žrtva na oltaru
ništi grijeha u svom žaru,
pred njom bježi pakla tama,
jer je Božje Janje s vama!
R) Ja sam s vama...
4. Nek' mi dođu dječje duše,
nek' se grešni bolom skruše,
mlade želim usrećiti,
u svako se srce skriti!
R) Ja sam s vama...
5. Očevima dajem snagu,
tješim svaku majku dragu,
u svim teškim nevoljama
ja vas hrabrim, ja sam s vama!
R) Ja sam s vama...
6. Prijatelj sam bolesnima,
utjeha sam samrtnima,
i kad stigne smrtna tama,
ne bojte se! Ja sam s vama!
R) Ja sam s vama...
7. Pred tobom će zloba pasti,
s Tobom će nam sreća cvasti!
U nebu ćeš biti s nama,
jer si rek'o: Ja sam s vama!
R) Ja sam s vama...
8. Isuse, za čudo ovo
vazda divno, vazda novo,
što ga Božja ljubav dala,
kličemo ti: Hvala! Hvala!
R) Ja sam s vama...

Kórus: Marco Frisina, *Anima Christi*.

Főcelebráns püspök a püspöki széktől:

Könyörögjünk.

Kérünk, Istenünk,
mutasd meg rajtunk irgalmasságod gyógyító erejét.
Jóságodban tégy minket tökéletessé,
és segíts meg, hogy mindenben tetszésedre lehessünk.
Krisztus, a mi Urunk által.

Mind: Ámen.

BEFEJEZŐ SZERTARTÁS

Mindnyájan ülnek. Az újonnan felszentelt püspököt köszöntik:

A Nemzetközi Szent Cirill és Metód Püspöki Konferencia egyik tagja,
a püspökök nevében;

Msgr. Gyuris László, az Egyházmegye nevében;

Lőrincz József, a hívek közösségének nevében magyar nyelven;

Oravec Alisa, a hívek közösségének nevében horvát nyelven.

Zbor: Marco Frisina, *Anima Christi*.

Biskup predsjedatelj s katedre:

Pomolimo se.

Dovedi u nama, molimo te, Gospodine,
do punine ljekovito djelo tvoga milosrđa:
milostivo nas usavršuj i tako krijepi
da ti svojim životom u svemu omilimo.
Po Kristu, Gospodinu našem.

Svi: Amen.

ZAVRŠNI OBRED

Svi sjednu. Pozdravnu riječ novozaređenome biskupu upućuju:

Jedan od članova Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i
Metoda, **u ime biskupa;**

Mons. László Gyuris, **u ime Biskupije;**

József Lőrincz, **u ime vjernika laika na mađarskom jeziku;**

Alisa Oravec, **u ime vjernika laika na hrvatskom jeziku.**

TE DEUM

A köszöntések után mindnyájan felállnak és éneklik:

PGPN: 708

1. Te - be Bo - ga hva - li - mo,
vječ - nog O - ca sla - vi - mo.
2. Ke - ru - bi - ni smjer - no svi
Se - ra - fi - ni slo - žno ti

vjer - no i - spo - vije - da - mo,___
slo - žnim gla - som pje - va - mo.____
du - bo - ko___ se kla - nja - ju,____
jed - nim gla - som pje - va - ju:_____

Az újonnan felszentelt püspök két társszentelő püspök kíséretében megáldja a székesegyházban jelenlévőket.

Ezután köszönetet mond.

TE DEUM

Nakon izrečenih pozdravnih riječi svi ustanu te se pjeva:

Na ne - be - sim an - de - li
Svet, svet, svet je Go - spod Bog,
štu - ju te s ar - kan - de - li.
kralj pre - sla - vni pu - ka svog!

Novozaređeni biskup, u pratnji dvojice biskupa suzareditelja, prolazi katedralom dijeleći blagoslov.

Slijedi riječ zahvale novozaređenoga biskupa.

ÁLDÁS ÉS ELBOCSÁTÁS

Főcelebráns püspök: Az Úr legyen veletek.

Mind: **És a te lelkeddel.**

Főcelebráns püspök: Legyen áldott az Úr neve.

Mind: **Most és mindörökké.**

Főcelebráns püspök: Az Úr a mi segítségünk.

Mind: **Aki az eget és a földet alkotta.**

Főcelebráns püspök:

Áldjon meg benneteket a mindenható Isten:
az Atya ✠ a Fiú ✠ és a Szentlélek ✠.

Mind: **Ámen.**

Diakónus: A szentmise véget ért, menjetek békével.

Mind: **Istennek legyen hála.**

A főcelebráns püspök a diakónusokkal az oltár előtt tiszteletadást végez, majd mindnyájan a következő éneket éneklik:

H: 275

1. Hol szent Pé - ter sír - ba té - ve és Ró - má - nak do - bog szí - ve,
1. Gdi se Pe - tra sve - to ti - lo u di - čnom gro - bu sa - kri - va,
ez - rek_ aj - kán, e - zer nyel - ven hó i - ma zeng é - des - de - den:
od pi - va - nja se ve - se_ - lo vi - čna var - oš Rim od - zi - va:

A himnusz után a körmenet elhagyja a szentélyt és kivonul a székesegyházból.

BLAGOSLOV I OTPUST

Biskup predsjedatelj: Gospodin s vama.

Svi: **I s duhom tvojim.**

Biskup predsjedatelj: Budi ime Gospodnje blagoslovljeno.

Svi: **Od sada i do vijeka.**

Biskup predsjedatelj: Pomoć je naša u imenu Gospodina.

Svi: **Koji je stvorio nebo i zemlju.**

Biskup predsjedatelj:

Blagoslovio vas svemogući Bog,
Otac ✠ i Sin ✠ i Duh ✠ Sveti.

Svi: **Amen.**

Đakon: Idite u miru.

Svi: **Bogu hvala.**

Nakon što biskup predsjedatelj s đakonima iskaže počast oltaru, svi pjevaju:

Tartsd meg, Is - ten, szent a - tyán - kat,
Bo - že, ži - vi slu - gu svo - ga,
Krisz - tus - nak hely - tar - tó - ját!
ču - vaj o - ca sve - to - ga!

Nakon himna procesija se iz svetišta uputi prema izlazu katedrale.

Liturgikus szertartásmesterek / Ceremonijari:

fra Ilija Alandžak

ft. Csipak Csaba

Zenei szolgálat / Liturgijska glazba i pjevanje:

Emmanuel Kamarakórus

Kórusvezető / Pjevanjem ravna: Dutina Vilma

Zenei koordinátor / Glazbeni koordinator: ft. mr. Szakály József

Borító / Naslovnica:

Fotó / Fotografija: Vlado Sućur

Dizájn / Dizajn: Illés Hajnalka

Kiadja / Izdaje:

Nagybecskereki Egyházmegye / Zrenjaninska biskupija

Nyomda / Tisak:

Grafoprodukt d.o.o. Subotica, 2024.

„Járjunk az Úr világosságában.”

Iz 2,5

„U Gospodnjoj hodimo svetlosti.”

Iz 2,5

